Dziś: „Mój Swiatek"

Cena egz. 10 gr.

KURJER ZACHODNI
»ISKRA«

ROK XXVI. Niedziela, 27 października 1935 r. Nr. 294

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec Piłsudskiego 4. Telefony: Red. 64, Adm. 75. | P.K.O. 302.712 | Opłata poczt. uiszczona ryczałtem.

Prenumerata miesięczna z odnoszeniem do domu i przesyłką pocztową zł. 2.50

Przed likwidacją B. B. W. R.

Funkcjonarjusze B.B. szakają nowych posad

WARSZAWA, 26.10. (Tel. wł.) W ciągu dnia wczorajszego odbyły się zebrania regjonalne posłów i senatorów, na których nastąpiło ich ukonstytuowanie się *grup regjonalnych*. W ten sposób niejako automatycznie następuje likwidacja BBWR. Prezes Sławek czuwa nad przeprowadzeniem likwidacji samej organizacji BB w kraju.

W ciągu nadchodzącego tygodnia, prawdopodobnie w środę, odbędzie się *zjazd sekretarjatów wojewódzkich oraz posłów*, podczas którego prezes Sławek wygłosi przemówienie, rekapitulujące dzieje BBWR i zapowiadające jego likwidację. Nastąpi równocześnie *likwidacja sekretarjatu generalnego*.

Nie znaczy to bynajmniej, że ramy organizacyjne tego ugrupowania politycznego będą całkowicie zniesione. Na miejsce BBWR powstanie zaraz ciąg dalszy, tylko o *zmienionej nazwie organizacji*, skupiającej te same elementy, jakie dotychczas były w BB.

Funkcjonarjusze BBWR otrzymali już *wymówienia pracy* od 1 października. W tej chwili nie wykonywają właściwie żadnych czynności, a zajmują się z jednej strony likwidowaniem spraw wypływających z dawnej działalności organizacyjnej i szukają dla siebie nowych zajęć.

Sejm zbiera się we wtorek

DLA UCHWALENIA PEŁNOMOCNICTW

WARSZAWA, 26.10. (Tel. wł.) Obrady komisyjne nad ustawą o pełnomocnictwach przeciągnęły się *do godziny pół do pierwszej w nocy*. Obradom towarzyszyło bardzo wielu posłów. Premjer Kościałkowski i wicepremjer Kwiatkowski oraz kilku ministrów byli aż *do uchwalenia pełnomocnictw*.

Dzisiaj zrana Sejm całkowicie opustoszał. Niemal wszyscy posłowie wyjechali na niedzielę do domu.

Posiedzenie Sejmu zostało zwołane na wtorek. Wtedy pełnomocnictwa będą uchwalone przez izbę i przesłane do Senatu. Senat zbierze się *w drugiej połowie tygodnia*. W końcu tygodnia pełnomocnictwa staną się już ustawą.

Australja nie wierzy

WIEŚCIOM Z WARSZAWY.

LONDYN, 26.10. — W związku z głośną w Polsce sprawą rewindykacji 630 milj. fr. szterl., rzekomo należących się spadkobiercom hr. Strzeleckiego, premjer australijski Lyons, na zapytanie, skierowane do niego w parlamencie australijskim, oświadczył, że o sprawie tej nie posiada żadnych wiadomości oraz że niema podstaw do tego, aby dawać wiarę informacjom z Warszawy o pretensji spadkobierców, sięgającej 630 milj. ft. szt.

Mjr. Karpiński

LECI SZYBCIEJ

BAGDAD, 26.10. Mjr. Karpiński przebył wczoraj drogę z Adany przez Aleppo do Bagdadu. Wobec braku paliwa, lądował w Aleppo, poczem po godzinnym pobycie, odleciał do Bagdadu, gdzie lądował w nocy na oświetlonem lotnisku.

Wskutek polepszenia się warunków atmosferycznych, przebył drogę z przeciętną szybkością 160 km. na godzinę. Dziś rano mjr. Karpiński wystartował z Bagdadu do Basry i następnie do Bushiru w Persji, gdzie zamierza lądować pod wieczór. Jutro spodziewa się nasz pilot dolecieć do Karachi w Indjach brytyjskich.

O ILE ZOSTANĄ OBNIŻONE

płace pracowników państwowych i prywatnych

WARSZAWA, 26.10. (Tel.wł.). Powszechne zainteresowanie budzi pytanie w jakim stopniu podatek od uposażeń urzędników i funkcjonarjuszy publicznych dotknie poszczególne kategorje pracowników. Nie zakończono jeszcze prac nad obliczaniem tabel cyfrowych do tego podatku. Wczoraj w Sejmie robiono próbne obliczenia. Wedle tych obliczeń płace najniższej kategorji (XII) pracowników państwowych **byłyby obniżone o 8 procent, t. j. ze 100 zł. do 92 zł. miesięcznie.** Analogiczna obniżka byłaby zastosowana do 14 kategorji pracowników kolejowych i 11 kategorji pocztowców.

Dla XI kategorji pracowników państwowych obniżka miałaby wynosić 10 zł. (ze 130 zł. do 120 zł.).

Tyle samo ma wynosić obniżka 13 kategorji kolejowców (z 125 zł. do 115 zł.) i 10 pocztowców (z 120 do 110 zł.).

Dla X kategorji pracowników państwowych obniżka ma wynosić 15 lub 20 złotych (z 160 do 145 zł. lub 140 zł.) dla IX kategorji 11 procent (z 210 zł. do 187,50 zł.), dla VIII kategorji 12 proc. (z 260 zł. do 230 zł.), dla VII kategorji 13 proc. (z 335 zł. do 290 zł.), dla VI kategorji 14 proc. (z 450 do 390 zł.), dla V kategorji 15 proc. (z 700 zł. na 595 zł.), dla IV kategorji **16 proc.** (z 1000 zł. na 840 zł.).

Płaca premjera (z dodatkiem funkcyjnym) miałaby wynosić 4.800 zł. (obecnie 6.000 zł.), płaca ministra 3.250 zł. (obecnie 4.000 zł.), wiceministra 2.500 zł. (obecnie 3.000 zł.)

Dodatki funkcyjne byłyby obciążane w tym samym stosunku procentowym co pensje zasadnicze. Obniżki płac (w formie podatku) pracowników publicznych innych działów (koleje, poczta, przedsiębiorstwa państwowe, samorządy, ubezpieczenia) **wynosiłyby cyfrowo tyle samo, co obniżki płac pracowników państwowych o tej samej wysokości poborów.**

Pracownicy prywatni będą płacić podatki od uposażeń **zwiększone o 20 procent dla niższych kategoryj. Dla wyższych mówią, przykładowo, że pobory 5.000 zł. mies. obciążone będą podatkiem 2.000 zł., pobory 10.000 zł. podatkiem 5.000 zł.**

REDUKCJE.

Duże poruszenie w kołach urzędniczych wywołała zapowiedź wicepremjera Kwiatkowskiego o upoważnieniu ministra skarbu przez radę ministrów **co do przeprowadzenia reorganizacji administracji.** Chodzi tutaj o zniesienie rozmaitych zbędnych urzędów, a także o redukcję etatów.

Rząd przystąpi do tej reorganizacji jeszcze w ciągu bieżącego roku. Przy jej przeprowadzeniu **zostaną usunięte żony urzędników i pracowników państwowych oraz przedsiębiorstw państwowych.** Operacja ta ma dać skarbowi około 50 miljonów złotych rocznie oszczędności

Przed ofenzywą włoską

Abisyńczycy przygotowują zaciętą obronę

LONDYN, 26.10. (Tel. wł.) Włosi przygotowują się w dalszym ciągu do ofensywy *na froncie południowym*. Według przewidywań, ofensywa włoska wykonana będzie *równocześnie przez dwie kolumny*, które wyruszając z Dagnerrei i z Gerlogubi wezmą Gorrahei *we dwa ognie*.

Ze strony abisyńskiej należy przewidywać zaciętą obronę tej miejscowości. Ras Desta, dowódca południowego odcinka Ogadenu, *koncentruje tu znaczne siły*, ściągając pośpiesznemi marszami odwody z południowego Ogadenu. Jak słychać, w obrębie Gorrahei uczestniczyć będzie również *Ras Nasibu*, dowódca armji, działający w północnym Ogadenie. Dla odciążenia zagrożonego odcinka ma on wykonać większemi siłami *uderzenie na Ual-Ual i Gerlogubi*. Według wywiadu lotniczego, pozycja pod Gorrahei *jest silnie umocniona i obficie zaopatrzona w karabiny maszynowe*. Z tego względu wzięcie jej bez udziału czołgów nie jest do pomyślenia. Termin wykonania tej operacji zależy przeto całkowicie od tego, kiedy warunki terenowe pozwolą na przemarsz czołgów.

BEZ ZMIANY NA PÓŁNOCY

PARYŻ, 26.10. (Tel. wł.) Donoszą z Asmary, że na froncie północnym nie zanotowano żadnych zmian. Samoloty włoskie meldowały tylko *marsz kolumny abisyńskiej z południa w kierunku na Makalle*. W dalszym ciągu trwają intensywne prace fortyfikacyjne nad rozbudową umocnień rejonu północnego Tigre, a saperzy armji generała Bono budują w przyspieszonem tempie *drogę samochodową od Adigratu na południe, do czołowych stanowisk I korpusu włoskiego*.

ROZPOCZĘCIE OFENSYWY

RZYM, 26.10. (Tel. wł.). Agencja Stefani donosi: Czołgi włoskie z Kalafo *posuwają się naprzód*. Na froncie południowym w Ogadenie wkroczyły one do *doliny Burei*, po przezwyciężeniu oporu Abisyńczyków.

ODJAZD HR. VINCI Z ADDIS ABEBY

ADDIS ABEBA, 26.10. (Tel. wł.) Poseł włoski hr. Vinci wyjechał dziś zrana *koleją do Dżibuti*, po drodze w Mojjo spotka się z konsulem Magallo.

WŁOSI ZNALEŹLI ZŁOTO

RZYM, 26.10. Na obszarach prowincji Tigre, zajętych przez Włochów, prowadzone są usilne poszukiwania mineralogiczne. W szczególności *prospektorzy poszukują złota*. Przy pracach tych zatrudnieni są jeńcy wojenni i wyzwoleni robotnicy. Wkrótce ma być rozpoczęta racjonalna eksploatacja pokładów złota, których obecność stwierdzono na przestrzeni 40 km. pomiędzy Corbacia i Tecleza.

Rozmowy francusko-niemieckie

osnute tajemnicą

BERLIN, 26.10. (Tel. wł.) W kołach politycznych rozeszła się wiadomość o wizycie, którą przed kilku dniami złożył Hitlerowi osobisty przyjaciel premjera Lavala, hrabia de Brinon. Według tych pogłosek, hr. de Brinon bawił w Berlinie przez kilka dni i odbył z kanclerzem Hitlerem dwugodzinną rozmowę **w obecności ambasadora** Ribbentropa. Treść rozmowy trzymana jest w tajemnicy. Podobno dotyczyć ona miała ogólnej sytuacji europejskiej i sprawy zawarcia paktu lotniczego francusko - angielsko - niemieckiego. W niemieckich kołach politycznych do rozmowy przywiązują wielką wagę.

Krytyczne położenie finansowe Ubezpieczalni

stwierdza urzędowa komisja dla spraw finansowych ubezpieczeń

Z Warszawy donoszą:

Specjalna komisja dla spraw finansowych instytucyj ubezpieczeń społecznych, badając stan finansowy b. Kas chorych, doszła do wniosku, że *położenie majątkowe Kas chorych (Ubezpieczalni) jest nader krytyczne*, czego główna przyczyna tkwi w tem, że działalność ich od samego początku istnienia *nie była opartą na racjonalnej kalkulacji*. Kasy chorych, które następnie przekształcono w Ubezpieczalnie, *nie były organizowane dostatecznie planowo*, w sposób odpowiedni i często nie liczono się z możnością wywiązania się w przyszłości ze swych zobowiązań. Wynikiem tego jest stan tych instytucyj, zmuszający do zastanowienia się, czy formy, w jakich ubezpieczenia na wypadek choroby były dotychczas wykonywane, *mogą być na przyszłość utrzymane.*

Najpoważniejszą pozycją stanu czynnego bilansu są *należności od pracodawców, wynoszące 120.6 miljonów złotych.*

Jakkolwiek tę wysoką kwotę należy w pewnym stopniu przypisać niedość energicznej akcji egzekucyjnej w okresie dobrej konjunktury, niemniej zdaniem komisji jest ona także i to w pierwszej linji, *wyrazem nadmiernego obciążenia życia gospodarczego kosztami ubezpieczeń.* Znaczna część zaległości pracodawców jest zdaniem komisji *nieściągalna* i należałoby dążyć do zasadniczych decyzyj w kierunku rychłego zmniejszenia zaległości drogą umorzenia.

W razie zmniejszenia zaległości uległby jednocześnie zmniejszeniu kapitał zapasowy, który obecnie jest w dużej mierze nierealny.

Drugą bardzo ważną pozycję stanu czynnego bilansu *stanowią nieruchomości.* Dane, z któremi komisja miała sposobność zapoznać się, wskazują, że brak było stałych linij wytycznych w akcji budowania i nabywania nieruchomości, toteż gospodarstwo narodowe *poniosło wielkie straty* wskutek tej nieumiejętnej gospodarki funduszami publicznemi.

Jak bowiem wynika ze sprawozdania komisji, znaczna ilość budynków wskutek przeprowadzonej reorganizacji Kas chorych, *znalazła się w miejscowościach, gdzie Kasy chorych zostały zniesione.* Budynki te są nienależycie zużytkowane. Nieruchomości były budowane częściowo z pożyczek zaciągniętych w Komunalnych Kasach Oszczędności lub zakładach ubezpieczeń długoterminowych. Obecnie Ubezpieczalnie przeważnie *nie mogą wywiązywać się z zobowiązań przyjętych w stosunku do tych wierzycieli.*

Realność bilansów poszczególnych Ubezpieczalń budzi poważne wątpliwości. Również w poszczególnych Ubezpieczalniach mogą odbić się na realności bilansów *straty wynikłe ze sprzedaży nieruchomości*, wrazie konieczności upłynnienia tych aktywów dla regulowania zobowiązań.

Niezależnie od tego, dla uporządkowania spraw majątkowych należałoby długi zaciągnięte przez Ubezpieczalnie w instytucjach finansowych, oraz w zakładach ubezpieczeń długoterminowych *skonwertować z krótkoterminowych na długoterminowe*, o odpowiednio niskiem oprocentowaniu.

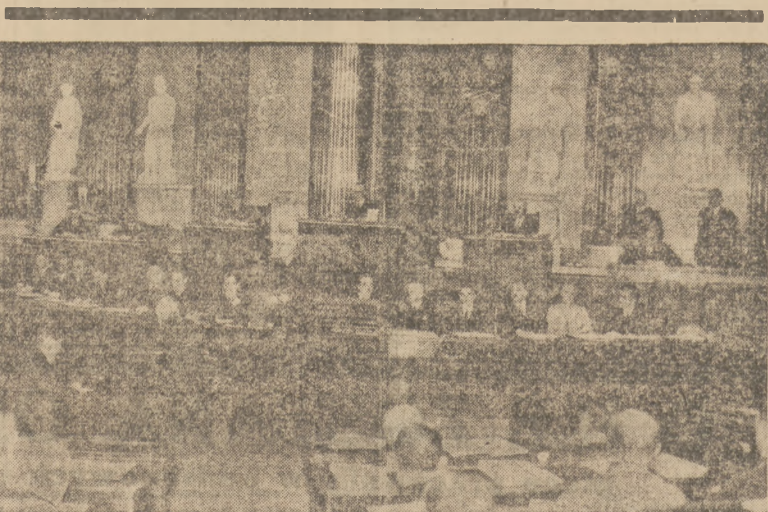
Ponadto należałoby częściowo *upłynnić fundusze Ubezpieczalni*, które udzieliły pożyczek krótkoterminowych innym Ubezpieczalniom, wówczas finansowo słabszym i same popadły w trudności finansowe wskutek zamrożenia kapitałów. Wierzytelności te winien przejąć Zakład ubezpieczeń społecznych, konwertując je *na zobowiązania długoterminowe.*

Następnie należałoby doprowadzić *do obniżenia kosztów administracyjnych* drogą zasadniczych zarządzeń administracyjnych i organizacyjnych.

Wreszcie Ubezpieczalnie na wypadek choroby nie powinny się zadłużać w funduszach ubezpieczeń długoterminowych i należałoby jak najusilniej zalecić czuwanie, aby tego rodzaju operacje w przyszłości nie powtarzały się. Nadzór taki jest tembardziej wskazany, że w nowej organizacji Zakładu ubezpieczeń społecznych brak jest czynnika, któryby czuwał, by *aktywa działów ubezpieczeń długoterminowych nie były zużyte na inne cele, niż wykonywanie zobowiązań z tytułu tych ubezpieczeń.*

NOWY RZĄD AUSTRJACKI
stanął przed austrjackim sejmem związkowym.

Tajemnica zaginionych okrętów

na Oceanie Spokojnym

Niedawno z Kanady wyruszyła do północnej części oceanu Spokojnego specjalnie wyekwipowanym statkiem ekspedycja, której zadaniem jest zbadanie pewnego miejsca na tym oceanie, **gdzie od szeregu lat w niezrozumiały i tajemniczy sposób giną jeden po drugim rozmaite statki.** Dziwne to zjawisko zaobserwowano już około dziesięciu lat temu. Rok rocznie w przeciągu czasu pomiędzy wrześniem a lutym w tajemniczym miejscu zdarzają się katastrofy okrętowe, przyczem **nawet śladu zatopionych statków nie można znaleźć.** Ginęły tam nietylko małe rybackie barki, wielorybnicze skunery, ale i duże parowe transportowce. Jedynie, co udało się ustalić to to, że przyczyną zatonięcia tych okrętów **nie były burze, ani skały podwodne.**

W 1928 roku amerykański parowiec o pojemności 6 tysięcy ton, naładowany orzechami kokosowemi i cukrem, wypłynął z wysp Filipińskich i w tajemniczem miejscu **zaginął bez śladu.** W następnym roku, olbrzymi angielski parowiec „Asiatic Prince“ płynął tamtędy z Los Angelos do Jokohamy. 24 marca komunikował się jeszcze drogą radjową z drugim okrętem, który po drodze spotkał. Nagle łączność między obydwoma okrętami została przerwana. Od tej pory **nikt już więcej nie widział, parowca „Asiatic Pronce“.** W podobnych okolicznościach znikł bez śladu japoński parowiec „Janam Mary“, który płynął z ładunkiem zboża i futer z Port Landu do Szanghaju. Z drogi parowiec ten nadał kilka radjotelegramów, poczem zamilkł niewiadomo dlaczego.

Po dziś dzień nie wiadomo co się stało z temi i wieloma innemi okrętami. Tajemnica przedstawia się jeszcze więcej dziwnie, zważywszy że wszystkie okręty były **zbudowane pierwszorzędnie,** miały doskonałą załogę i doświadczonych kapitanów.

Uczeni przypuszczają, że w północnych wodach Spokojnego oceanu istnieją od czasu do czasu **wzmagające się podwodne wiry.** Tak wielkiej siły, że mogą one niejako wessać w głębię oceanu całe okręty.

Ekspedycja wysłana przez władze kanadyjskie ma nadzieję, że uda jej się odkryć tajemnice i **uchronić na przyszłość** płynące przez niebezpieczną część Oceanu Spokojnego okręty od katastrofy.

O rewindykację

630 MILJONÓW FUNTÓW SZT.

LONDYN, 26.10. W związku z głośną w Polsce sprawą rewindykacji 630 milj. funtów szterl., rzekomo należących się spadkobiercom hr. Strzeleckiego, premjer australijski Lyons na zapytanie, skierowane do niego w parlamencie australijskim w Canberra, oświadczył, że o sprawie tej nie posiada żadnych wiadomości oraz że niema podstaw do tego, aby dawać wiarę informacjom z Warszawy o pretensji spadkobierców, sięgającej 630 milj. funt. szt.

LUDWIK WOHL

LAWA

Powieść współczesna.

93

— Nie wiem, madame.

— Co pani wogóle wie — pani!... Kim pani jest?.. Tak, umarł... A teraz ten łajdak ma rozwiązane ręce i może dalej prowadzić grę. Naturalnie! Stary był jedynym człowiekiem, który wiedział wszystko. On i ja.

— Co wiedział, madame? Co?

Siostra robi ostrzegawczy znak.

Kobietą siedząca na łóżku nie zwraca uwagi.

Gorączkowo czeka na prawdę, na jeszcze okropniejszą prawdę — z tych spalonych, zmasakrowanych ust umierającej.

— Co pani chce wiedzieć? Czy to on panią nasłał?... Niech pani powie nareszcie, kim pani jest

— Czy to ma co wspólnego z Franceskiem... z małym Caglianim?

Po upiornej twarzy, okolonej włosami koloru miedzi, przesuwa się grozą przejmujący skurcz.

Colette d'Arcis uśmiecha się.

Ta sama kobieta, której uśmiech wywoływał u mężczyzn zachwyt i uniesienie.

— Rozumiem — powiada — pani jest przyjaciółką Francesca, prawda?

— ...tak.

— Chwała Bogu! — zawołała d'Arcis tryumfująco. — Przynajmniej w ostatnim momencie powiodło mi się. Opowiem pani wszystko, co pani chce i nawet więcej... Niech siostra da spokój! To mi nic nie zaszkodzi, zdechnę w swoim czasie.. Opowiem pani wszystko. Aa... myślał, że już jest górą, bo stary umarł?!... Więc ze mną można nie liczyć się?... Czekaj, bydlę, ja jeszcze żyję!... Niech pani słucha: Francesco wpadł przez Ettore. Tak, tak, kochana pani! Całe nieszczęście spowodował Ettore, a do tego użył mnie. Wtedy byłam na górze, w Mentonie... Siostro, niech siostra odejdzie stąd! Dalej, jeszcze dalej, psiakrew!... — Zaczęła mówić szeptem: — Odbywały się wielkie manewry włoskie. Ettore bardzo się niemi interesował. Był wszędzie: w San Remo, w Ospedaletti, był kilka razy u mnie w Mentonie... Miałam mały domek na stoku góry, do granicy było pięć minut drogi. Wtedy nazywałam się inaczej... rozumie pani...

Zatrzymała się. Bolesny kaszel wstrząsnął nią.

— Tylko najważniejsze! — prosiła kobieta, siedzącą na skraju łóżka.

D'Arcis roześmiała się ochryple.

— Niech się pani nie obawia, *ma petite*. Co mam powiedzieć, to powiem... On był pewny, że teraz już wszystko pójdzie gładko!... Mylił się.

Zaczęła mówić jasno i zwięźle.

Zdawało się, opanowała ją nowa, tajemnicza siła.

— Co robiłam w Mentonie, to jest sprawa drugorzędna, ale Ettore dał mi znak, żebym się zainteresowała małym Cagliani. Usłuchałam. On był bardzo miły... tak, chłopiec pani jest bardzo miły... a Ettore powiedział: „urządź tak, żeby on ciebie odwiedził w twoim domu“. Dobrze. Zaciągnęłam go do siebie. Naturalnie, nie miał pojęcia, że jest zagranicą. Wogóle nie miał prawa opuszczać oddziału, a tem bardziej przekraczać granicy. W tym samym czasie w sztabie generalnym zginęły jakieś papierki, jakie — to nie ma znaczenia. Oczywiście spostrzegli się i zaczęli na gwałt szukać winnego. — Znów roześmiała się cicho. — Dopiero niedawno złapali go. To był bardzo zręczny typ, ale mniejsza z tem, bo wtedy nikt nie domyślał się jego istnienia... Szukali i szukali. Przesłuchali wszystkich. I małego Cagliani też. Ten nie przyznał się że przekroczył granice: powiedział, że był w kinie

(D. c. n.)

Sfery gospodarcze wobec programu rządu

Warszawski nasz współpracownik zwrócił się do wybitniejszych przedstawicieli życia gospodarczego z prośbą o wyrażenie opinji o programie gospodarczym nowego rządu, sprecyzowanym w expose p. premjera Kościałkowskiego. Oto te opinje:

B. MINISTER INŻ. CZESŁAW KLARNER, PREZES ZWIĄZKU IZB PRZEMYSŁOWO - HANDLOWYCH

„Sfery gospodarcze oczekiwały z wielkiem zainteresowaniem oświadczenia ze strony rządu, jakiemi środkami zamierza dążyć do opanowania trudnej sytuacji gospodarczej państwa, co zapowiedziane zostało we wstępnych deklaracjach p. premjera i ministra skarbu. Odpowiedź tę usłyszeliśmy z ust p. premjera Kościałkowskiego z trybuny sejmowej w dniu 24 bm.

Należy podkreślić ze specjalnem zadowoleniem, że główne cele polityki gospodarczej nowego rządu leżą w tych kierunkach, które sfery przemysłowe i handlowe uważały zawsze za najistotniejsze. Zapowiedź konsekwentnego utrzymania niezachwianej całości naszej waluty pozwala oczekiwać, że dalsza walka z kryzysem gospodarczym prowadzona będzie bez uciekania się do metod, które choćby pośrednio zagrażać mogą naszemu pieniądzowi. Realizacja woli rządu bezwzględnego zrównoważenia budżetu państwa i instytucyj publicznych wywrze niewątpliwie dodatni wpływ na kształtowanie się sytuacji rynku kredytowego, który pozostawał dotąd pod zbyt silnym naciskiem potrzeb kredytowych państwa.

Wreszcie podkreślić również należy, iż słowa wypowiedziane przez p. premjera na temat wpływu sytuacji gospodarczej państwa na jego obronność, są zgodne z najgłębszem przekonaniem każdego lojalnego obywatela. Powyższe stanowisko znalazło swój należyty wyraz w toku zebrania plenarnego Izby przemysłowo - handlowej w Warszawie przed tygodniem.

Sfery przemysłowe i handlowe są zupełnie świadome wielkiego ciężaru tych ofiar, do których społeczeństwo ma być pociągnięte dla realizacji celów polityki gospodarczej rządu. Dlatego też przywiązywać należy szczególną wagę do metod, jakie w tym wypadku będą stosowane. W szczególności, zwiększony ciężar podatkowy, który w niedługim czasie będą musiały udźwignąć niektóre warstwy społeczne, zobowiązuje nas do baczenia, aby ani jeden grosz nie został przytem zmarnowany i aby z ofiary tej całe społeczeństwo i państwo odniosły należytą korzyść.

Również sprawa oddłużenia urzędników, szczególnie bliska interesom handlu i przemysłu, staje przed nami jako problem, przy rozwiązywaniu którego pragniemy widzieć w całej pełni realizację zapowiedzianej przez rząd współpracy z czynnikiem społeczno-gospodarczym.

Stojąc na stanowisku, iż odbudowa obecnej sytuacji na trwałe może nastąpić jedynie przez ożywienie procesów gospodarczych, przypisujemy największe znaczenie akcji doraźnej jako punktowi wyjściowemu do konstruktywnej, ofensywnej polityki czynników urzędowych, i dlatego pragniemy wziąć w niej udział całym naszym wysiłkiem".

PREZES ZWIĄZKU IZB I ORGANIZACYJ ROLNICZYCH R. P., SENATOR KAZIMIERZ FUDAKOWSKI

„Przemówienia p. premjera Kościałkowskiego, wygłoszone w uzasadnieniu wniosku o pełnomocnictwach, posiada niezwykłą wagę i znaczenie, jest bowiem zapowiedzią programowych poczynań rządu w walce z deficytem budżetu państwowego w oparciu o jedynie słuszną zasadę odrodzenia warsztatów produkcji i należytego rozdziału dochodu społecznego.

Rolnictwo wysunięte na czoło w zespole gospodarczym kraju, takiego właśnie stanowiska oczekiwało, tembardziej, że na niem opiera swój program, któremu w najbliższych dniach da wyraz".

PRZEDSTAWICIEL BANKOWOŚCI, DR. EMIL SPAET, DYREKTOR POWSZECHNEGO BANKU KREDYTOW.

„Mowę p. premjera Kościałkowskiego podzieliłbym na dwie części, a mianowicie na programową, przedstawiającą tezy rządu w odniesieniu do przyszłego rozwoju stosunków i na drugą, podającą środki przewidziane przez rząd dla celów zrównoważenia budżetu. Jak słusznie bowiem podkreślił p. premjer, żaden program nie może być zrealizowany, jak długo nad życiem gospodarczem ciąży dynamika deficytu budżetowego skarbu państwa.

Plan rządu, zmierzający do zrównoważenia budżetu, opiera się na podwyżce podatku dochodowego i na specjalnym nadzwyczajnym podatku od wynagrodzeń wypłacanych z funduszów publicznych, które to dwa źródła mają zwiększyć dochody skarbu państwa o 226 miljonów złotych. Ponieważ jednakże — jak wykazują doświadczenia ostatnich lat — deficyt roczny skarbu jest wyższy, przeto, zdaniem p. premjera, będzie trzeba skreślić pewne nawet bardzo potrzebne wydatki.

Zdajemy sobie wszyscy sprawę, że proponowane przez p. premjera środki nie mogą być popularne. Umniejszają one bowiem dochodowość społeczeństwa, które po latach ciężkiego kryzysu aż nadto potrzebuje zwiększenia rentowności swych warsztatów. Ponadto dotkną one ogółu pracowników państwowych. Ostrze tych zarządzeń ma być jednakowoż częściowo złagodzone przez dążenie rządu do obniżenia kosztów utrzymania.

O ile — jak już zaznaczyłem — proponowane sposoby usunięcia deficytu muszą być z natury rzeczy niepopularne, o tyle należy podkreślić z naciskiem, iż oświadczenie p. premjera nie zawierało niczego, coby mogło wstrząsnąć zaufaniem do złotego lub coby mogło osłabić tendencje społeczeństwa do utrzymania swych oszczędności w polskich instytucjach finansowych i w polskich papierach wartościowych. Uważam, że fakt ten należy jaknajgoręcej powitać. Nasze życie gospodarcze wymaga bowiem jaknajdalej idącej atmosfery spokoju, pewności i zaufania, aby te tak cenne wartości, jakie w ostatnich latach uzyskaliśmy, a więc usunięcie wielowalutowość w Polsce, wzrost zaufania do złotego oraz do polskich instytucyj finansowych i papierów wartościowych, były w całej pełni utrzymane.

Podczas, gdy plan rządu, doprowadzenia do równowagi budżetu, jest w oświadczeniu p. premjera skonkretyzowany, ogólne plany na przyszłość zostały jedynie naszkicowane. Są to: zwiększenie naszej wytwórczości poprzez rozszerzenie i uzdrowienie aparatu wytwórczego i stały wzrost zatrudnienia, bardziej równomierny podział dochodu społecznego, praca nad dalszą przebudową ustroju rolnego i wreszcie wciągnięcie młodego pokolenia do pracy. Plany te są tak sympatyczne, że całe społeczeństwo powita je z zadowoleniem i życzyć sobie tylko będzie, by mogły być one w jaknajszerszych ramach zrealizowane".

P. P.

ZMOTORYZOWANA ARTYLERJA BELGIJSKA.
Belgijski minister Devez obserwuje oddział zmotoryzowanej artylerji.

O zamierzeniach rządu
Dalsze głosy prasy

„Warszawski Dziennik Narodowy", organ Stronnictwa Narodowego, uważa zapowiedzi, zawarte w mowie sejmowej premjera Kościałkowskiego za ogólnikowe:

„Trudno z tych ogólnikowych zapowiedzi — pisze „Dziennik" — ocenić dzisiaj wpływ zamierzonych reform na nasze życie gospodarcze i finansowe państwa. Wiele zależy od tego, jak te zapowiedzi zostaną wykonane i czy poszczególne zarządzenia będą należycie ze sobą zestrojone. Z szerszą oceną polityki gospodarczej rządu musimy przeto poczekać do odpowiedniejszej chwili. Na plan pierwszy przemówienia p. Kościałkowskiego, pomimo wszystko, wysunęły się momenty polityczne i słusznie, gdyż one stanowią główną cechę naszego położenia.

Niestety i pod tym względem premjer nie wyszedł poza ogólniki. Ciągle powtarzający się refren o konieczności zaufania i ścisłej współpracy ze społeczeństwem nie znalazł żadnego konkretnego wyrazu, poza zapowiedzią tępienia niewłaściwego stosunku administracji do ludności. Czytając mowę premjera, odnosi się wrażenie, że brak mu determinacji nawet do wyciągnięcia wniosków z własnych twierdzeń. Bo jeśli mówi, że „nieustannym jego wysiłkiem będzie budowanie stosunku zaufania i bliskości społeczeństwa do władz państwowych", to zdaje sobie chyba sprawę, że musi to się wyrazić w zasadniczej zmianie panującego systemu.

Przy dzisiejszem uprzywilejowanem stanowisku obozu majowego i w ramach dzisiejszego ustroju, zamiary p. Kościałkowskiego są przecież niewykonalne. Społeczeństwo polskie z okazji wyborów sejmowych dało już wyraz swojemu stosunkowi do ustroju i systemu. Jest to okoliczność pierwszorzędnego znaczenia i skoro żąda się poparcia społeczeństwa, nie można przejść nad nią do porządku dziennego.

Jedynem celowem wyjściem z dzisiejszego kryzysu politycznego i gospodarczego jest zasadnicza zmiana charakteru naszego państwa. Trzeba mu nadać o wiele więcej treści społecznej, nie w słowach jednak, ale kosztem dotychczasowej przewagi biurokratyczno-sanacyjnego elementu. Rząd Rzeczypospolitej musi być jak najściślej związany z temi ideowemi prądami, które dziś coraz bardziej ogarniają szerokie warstwy narodu formując jego polityczne oblicze...

Dopiero wtedy, że użyjemy tu słów premiera, „państwo całkowicie zrośnie się z narodem", czerpiąc zeń siły, potrzebne do pokonania dzisiejszych trudności i zbudowania wielkiej przyszłości".

„Kurjer Poranny" kładzie główny nacisk na sposób realizowania zapowiedzi premjera:

„Nie można powiedzieć nic ponad stwierdzenie, iż szef rządu jest na najtrafniejszej drodze djagnozy naszej niedoli gospodarczej i że przyświecające mu cele są podzielane przez wszystkich obywateli.

Najlepsze i najszczersze życzenie, jakie należy skierować doń dzisiaj, streszczać się będzie w pragnieniu, by znalazł on energję dla przerzucenia pomostu pomiędzy djagnozą a czynem. By zdołał podporządkować swojej woli, kierowanej przez zasady zawarte w części ogólnej expose, wszystkie czynniki kształtujące i realizujące politykę gospodarczą państwa, wśród których nie brak i ducha małości i zwykłego oportunizmu. Nie łudźmy się. Praca ta wymagać będzie ze strony szefa rządu dużej dozy bezwzględności i nawet może heroizmu. Lecz tylko obarczając się świadomie tym najwyższym wysiłkiem zdoła on osiągnąć zamierzone cele".

Obniżka komornego
NIEUSTALONA

Pan minister Kwiatkowski nie określił konkretnie projektu obniżki komornego. Jak się dowiadujemy, rozpatrywane są dwa projekty: *jeden zmierza do obniżki komornego dla urzędników, drugi obejmuje wszystkie mieszkania i sklepy z wyjątkiem nowych domów nie podlegających ustawie o ochronie lokatorów.*

Z DNIA

PROF. ST. GRABSKI O RÓWNOWADZE BUDŻETU

Prasa lwowska donosi o ciekawym wykładzie, który wygłosił prof. Stan. Grabski w lwowskim Tow. Politechnicznem. Warto zacytować jeden ustęp z tego wykładu:

„Prof. Grabski — pisze „Chwila" — rozprawia się z zwolennikami polityki passywizmu gospodarczego w Polsce i wykazuje, że żądanie równowagi cen rolniczych i przemysłowych jest zupełnie abstrakcyjne. Postulat równowagi budżetowej jest zupełnie nieosiągalny przy polityce deflacyjnej. B. min. Matuszewski chcąc zrównoważyć budżet powiada, że należy powiększyć dochody i brać od tych, którzy jeszcze mają. Rozumowanie to jest błędne. Pożyczka Narodowa była wzięta nie od tych co mają, lecz od urzędników, którzy musieli ją zdeklarować i to na konto tego co dopiero mieli dostać. Podobnie niezbyt realną jest polityka oszczędności budżetowych. Przy najdalej idących ograniczeniach uda się zaoszczędzić rocznie 190 do 200 mil., co jednak nie uratuje sytuacji, gdyż deficyt jest większy. Jeżeli rząd może robić oszczędności niech je robi. Przedewszystkiem jednak należy stworzyć taką sytuację, by każda oszczędność mogła iść na zwiększenie sił zbrojnych. Nie należy być ślepym — mówi prof. Grabski. — Burza dziejowa zaczyna nadchodzić. Nie mamy pokoju zapewnionego na kilkadziesiąt lat. I dlatego należy być ostrożnym z hasłem małych budżetów.

Przy dalszym trwaniu polityki deflacyjnej nasuwa się tylko jeden środek skuteczny — obniżenie poborów urzędniczych. Obniżenie pensyj urzędniczych zmniejszyłoby jednakowoż siłę pokupną miast, powodując dalszy spadek cen i co zatem idzie dochodów skarbowych".

PROF. JAN SPEMANN,
otrzymał nagrodę Nobla w zakresie medycyny.

Wychodźtwo w twórczości Konopnickiej

Pesymistyczny pogląd na emigrację

Pogarszające się z końcem ub. wieku coraz bardziej warunki bytowania namowy nieuczciwych agentów, wrodzony głód ziemi — spowodowały nieznany dotąd w naszej historji masowy ruch emigracyjny t. zw. wielką gorączkę brazylijską. Już nie jednostki. ale całe rodziny opuszczały kraj aby gdzieś daleko znaleźć pracę i zarobek i najbardziej upragniony — kawałek własnego gruntu. W roku 1890 agenci zamorskich rządów przemierzali Kongresówkę, namawiając niemających nic do stracenia biedaków do wędrówki w nieznane. Opowiadali że Ojciec Święty z „Janglicką królową"*) potrzebują prawdziwych katolików do ziemi zwanej Brazylją, czy Brendzylją, gdzie złoto djamenty leżą na ziemi, wata rośnie na drzewach a ziarno plonuje dwudziestokrotnie, gdzie każdy obywatel może ziemię sobie wybrać, gdzie chce. Do okien w rodzinnej chacie zagląda widmo śmierci głodowej, a w dalekim kraju oczekuje ich kardynał i uśmiecha się szczęście... Skuszeni, ruszyli falą niewstrzymaną. Ciężko doświadczyło ich życie na statkach, plantacjach, kolonjach. Odgłosy tych przeżyć wywołały poruszenie opinji w kraju. Do Brazylji wyruszyli: Dygasiński, ks. Chełmicki, dr. Siemiradzki, Gruszecki, Dmowski i cały szereg innych, aby się naocznie przekonać o losach rodaków. Opisy pierwszych, w najczarniejszych barwach malowane, pobudziły społeczeństwo do ofiar, na rzecz powrotu nieszczęśliwych do kraju.

Ta literatura, mogąca zapełnić dużą półkę, stała się lekturą Marji Konopnickiej, która wysiedlona administracyjne z Królestwa w r. 1890, rozpoczęła wedrówkę po Francji. Włoszech i Szwajcarji. Z tęsknoty za rodzinnym zagonem zrodził się pomysł poematu, poświęconego wychodźtwu polskich chłopów do Brazylji.

Warunki cenzuralne przyczyniły się do tego, że poetka całkowicie oderwała chłopa od ziemi rodzinnej i przedstawiła go w wędrówce tułaczej na tle dzikiej i wrogiej przyrody. Zaczerpnięte bezpośrednio z lektury wiadomości z opisów dziennikarskich i podróżniczych, wpłynęły ujemnie na tendencyjność treści epopei, mającej opiewać niedolę i pracę. Autorka „Pana Balcera" nie bada przyczyn wychodźtwa, opisuje jedynie poniewierkę rodaków na okrętach, opisuje syzyfową pracę w puszczy i tragiczny powrót przez lasy, pola i miasta do objawionej w cudze Ojczyzny. Wierząc w mesjanistyczne posłannictwo ludu, hartującego się w bólu i męce do nowej pracy, pokazała rozpalającą się w duszy chłopskiej świadomość narodową. Głęboko ufa, że:

Naród nasz silny jest, dużo poradzi
Jak zęby ściśnie i bary podłoży.
Niechaj go tylko moc jasna prowadzi
poryrva, niech się przed nim świat otworzy,
niech się rozwidni cel.

Wiara w moc i wysiłek chłopa płynie z... modnego wówczas prądu ludowego. Chętnie doszukiwano się w ludzie pierwiastków piastowskich. Uderza nas idealna narodowa syntetyczność w ujmowaniu typów, zatracających czasem cechy stanowcze: optymizm, z jakim patrzy na właściwości ludu, płynącego do Brazylji. Pod względem artystycznym może nas razić gadatliwość bohaterów ogólnikowość w obrazowaniu zaciemnianie zarysów realnych, widoczny wysiłek w koloryzacji poetycznej wydarzeń: brak prostoty, zwartości, epickiego spokoju.

Za takie przedstawienie sprawy zaatakowano Konopnicką wykazując niekonsekwencję w jej postępowaniu, przecież napisała hymn z okazji otwarcia szkoły polskiej w „Paranie" mającej stać się nową Ojczyzną a w „Panu Balcerze" przedstawiła emigrację jako prąd zgubny, zatratę ludu powtarzając za Anczycem:

Tam chłopie próchnij, gdzie Bóg cię wsłupi,
Niby w swym domu miał belkę z twej kości.

Wiedziała, że pod siekierą polskiego chłopa, który wytrwał niezrażony przeciwnościami, zaczął padać dziewiczy las, że ziemi raz uprawionej z rąk nie wypuści i że okazał się świetnym materjałem osadniczym.

Ale nie znała Konopnicka innego bardziej „kwardego" typu chłopa, który wyszedłszy z warstwy najbardziej zahukanej, niewolniczej, stał się człowiekiem wolnym, który rozumiejąc wartość zwycięstwa nad dziką przyrodą, nabrał poczucia dumy, zaczął cenić swą godność. Sękaty „kwardy" jest chłop polski: nieraz zaznawszy biedy powiada: „Ona mnie za łeb a ja ją w łeb i tylo", zapomina ją szybko. Taki typ nie został uwzględniony przez Konopnicką.

Nie miała racji poetka, patrząc na Brazylję przez pryzmat swego zbolałego serca.

Nie możemy jednak autorce czynić zarzutu, że dzieło swoje poświęciła tym, którzy zmarli na obczyźnie, pomarli i tym, którzy zwątpili w możność znalezienia szczęścia za morzem a nie zwycięzcom, którym się powiodło. Pionierzy polskiej siły i kultury, ich pług zdobywczy i legendarna poprostu tężyzna czekają na śpiewaka, który radosną twórczą epopeją ich dzieje opowie.

„Pan Balcer" dzieło wielkiego wysiłku poetyckiego, zostanie dokumentem przemawiającym do nas poglądami ówczesnej inteligencji chłopa i kolonizacji, świadectwem panującej wiary w żywotność i potęgę ludu, dziwną mieszaninę demokratycznych poglądów z mesjanistycznym romantyzmem. W literaturze polskiej jest jedyną epopeją ludową, jakiej nie posiada literatura wszechświatowa. Stałe porównywanie „Pana Balcera w Brazylji" z „Panem Tadeuszem" któremu bardzo wiele rysów, nawet tytuł zawdzięcza, jest niezdrowe, zbyt bowiem wielka przepaść uczucia i formy, leży między niemi. Raczej można ten liryczny wybuch w przepięknych oktawach uzupełnić epickim spokojem rewmontowskich „Chłopów".

W literaturze okolicznościowej o Brazylji dzieło Konopnickiej jest ozdobnem zamknięciem okresu pesymistycznego poglądu na kolonizację. W Jej twórczości — temsamem wielkiego serca, które przez całe życie umiało tak szczerze i pięknie kochać.

Poeta osamotnienia

S. p. Feliks Przysiecki

Umarł poeta, który bardziej znany był ostatnio jako dziennikarz, choć miał talent poetycki szlachetnej próby.

Wydany w roku 1921 zbiorek wierszy pt. „**Śpiew w ciemnościach**" odsłania bardzo swoiste oblicze twórcze pisarza, o którym ten i ów niesłusznie powiadał, że jest epigonem epoki peleryn i fantazyjnych krawatów.

Co nas uderza przedewszystkiem u tego „księcia poddaszy" to wspaniała technika wersyfikacyjna. Podbija nas poeta melodyjnem, płynnie przelewającem się słowem:

Chwilo wieczorna, wyspo ukojenia,
Ziemio zachodnia na burzliwym dniu!..
Ku tobie codzień, padając z znużenia,
Płynę wysiłkiem ostatniego tchu.
(„Wspomnienie").

Jeszcze na brukach lśni ulewa,
Lecz zmierzch wieczorny pełen jest gwiazd,
Tak przejmująco szumią dziś drzewa,
Wiatr nietoperze wypłasza z gniazd.
(„Piosenka").

Albo ten niezwykle sugestywny (mimo przeładowania metaforami drugiej zwrotki) „Erotyk":

Czarne ogrody wtedy nocą
Wiatr rozkołysał w całem mieście.
Pocoś ty do mnie przyszła poco
I gdzie zdobyłaś o mnie wieści?

W smutku przeczułem cię głębinach!..
Gdy pustych kątów tkliwe mroki
Koiły serce w burz godzinach
Na schodach brzmiały twoje kroki.

Wtedy słyszałem, pełen lęku,
Jak ktoś biletu na drzwiach szuka
I już trzymając klamkę w ręku
Cicho, tak cicho puka, puka...

Przypomnijmy sobie wreszcie wizyjność „Cienia":

Już wdali lśnią wieczorne światła w oknach miasta,
To sieć sygnałów życia błyszczy w sinej mgle
Niby jaskier, co zewsząd pośpiesznie wyrasta
Mrowiem kropek złocistych na błękitnem tle.

Niewielka jest spuścizna tego poety. Zato ciężar gatunkowy jego wierszy jeszcze dziś pozwala nam z przyjemnością kołysać się melancholijnym marzeniom.

Przysiecki, czując osamotnienie w zgiełku życia powszedniego, pozwala sobie na małe wyjazdy w kraj kunsztownych, pięknie wycezelowanych marzeń.

Każdy najdrobniejszy utwór Przysieckiego to najgłębsze przeżycie wewnętrzne, to nieodparta konieczność napisania tego, co się przebolało i zaczem tęskniło się śród ciernistej drogi żywota.

Wprzągnięty od zarania w ciężki kierat pracy dziennikarskiej, Przysiecki nie uprawia rzemiosła poetyckiego, nie wychodzi ze swem tworzywem na targ, nie rozpycha się łokciami do modnych i zgiełkliwych koteryj literackich.

Jest sobą — człowiekiem samotności i ciszy — i trwa na uboczu. Poezja jego, nieskazitelna w formie, skąpo odważająca słowa, fanatycznie rozmiłowana w prawdzie, wyciąga braterską dłoń do ludzi samotnych, tęskniących i smutnych.

On jeden tylko z drobnego napozór faktu — brakującego guzika przy odzieniu, potrafi z przejmującą melancholją odtworzyć całą pustkę i tragizm istnienia tak bliskich sobie ludzi, do których mówi:

„Wy jedni tylko, bladzi książęta poddaszy,
Wracając ogrodami po nocach do domu,
Widzicie go, jak w okna zagląda i straszy,
Znak wam dając, by o nim nie mówić nikomu".

On — to Przysiecki, „Poeta bez twarzy", skromny i cichy samotnik, którego jedyną prośbą jest, by „o nim nie mówić nikomu".

Legenda abisyńska

o latającym człowieku

„Wielki, wszechmogący Bóg królów rasów i niewolników kazał zwołać ptaki z całego świata. Orły, sępy, jastrzębie, gołębie i wszystkie inne przybyły na miejsce wskazane, a Bóg królów, rasów, niewolników, ptaków, zwierząt i gadów przemówił:

— Zebraliście się wszyscy?

— Tak! — rzekła papuga.

Ptaki, obejrzały się i zauważyły, że brakuje sowy.

— Wiem, że nie wszystkie się zebrałyście...

— Sowy niema, wtrąciła papuga, dowiedziawszy się od sąsiada, że głupstwo palnęła.

— Ale mniejsza o to, — rzekł Pan Bóg królów, rasów, niewolników i wszystkich żyjących na świecie.

— Wezwałem was tutaj, abyście dowiedzieli się, że możecie korzystać ze wszystkiego, co człowiek posiada w swej władzy. Z jego domostw, z jego uprawnych pól, bydła, ale musicie pomagać mu tępić wszystko to, co mu w pracy ku chwale mojej przeszkadza

— A kto powie o tem sowie? — zaniepokoiła się papuga.

— Ty, papugo i sęp. Tylko ty oświadczysz sowie w ludzkiej mowie: „jestem nieznośna i głupia", a sęp wytłumaczy resztę.

W czasie tego zebrania sowa siedziała w ciemnej szczelinie skały i patrzyła na człowieka, który przyczepiał sobie do pleców skrzydła i chciał być podobnym do ptaka. Człowiek rzucił się w przestworza cieśniny i zabił się. Sowa przybyła na zebranie i doniosła o wypadku.

— O, Panie — rzekł wówczas orzeł — Człowiek chce opanować powietrze którego królem ja jestem. Każ człowiekowi, żeby siedział na ziemi i nie mącił spokoju i ciszy podniebnych szlaków.

— Rozmawiałem z człowiekiem, ale przekonał mnie, że błękit nieba potrzebny mu jest, aby zbliżyć się do mnie i pomagać mi w tworzeniu piękna. Człowiek jest najbardziej nieposłusznem stworzeniem i nawet, gdy zabronię mu, uczyni swoje. Więc zobaczę, co uczyni; gdy będzie z przestworzy siał ziarna zła, zabronię mu podbijać twe państwo niezmąconej ciszy.

Szlachetny orzeł odleciał z krzykiem:

— Wielki panie, nie ufaj Człowiekowi!

Sęp rzucił się na pierwszą ofiarę podniebnego lotu i wyżarł jej serce.

Papuga przyleciała do człowieka i rzekła:

— Jestem nieznośna i głupia.

Człowiek urwał jej skrzydła, według nich zbudował sobie wielkie, nowe — i, naśladując ryk krowy, poleciał. Potem zabił orła, zabił sępa, zabił sowę i inne ptaki. Wziął od nich wszystko. Od orła wysokość lotu, od sępa krwiożerczość, od sowy mądrość.. I lata. Ale Pan Bóg ukarał go srogo..."

Miljonowy zapis

NA RZECZ BIBLJOTEKI JAGIELLOŃSKIEJ

Wykonawca testamentu przemysłowca ś. p. Józefa Glazera, adw. Gruber złożył w b. tygodniu Ministerstwu Oświaty testament zmarłego, zawierający miljonowe zapisy na rzecz Bibljoteki Jagiellońskiej w Krakowie.

Zmarły zapisał bibljotece wielki majątek ziemski w Jurantowicach, ziemi Nieszawskiej, oraz nieruchomości w Bydgoszczy i wierzytelność wobec ordynacji Zamojskich w wysokości 55.000 dolarów.

Łączna wartość zapisu sięga jeden miljon 500 tysięcy zł. Powołanie nowej fundacji uzależnione jest od decyzji Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Kronika kulturalna

— **POWIEŚĆ POLSKA W PARYSKIM DZIENNIKU.** „Wróżkę" powieść Stanisława Szpotańskiego, która przed paru laty ukazała się na półkach księgarskich, w wydawnictwie Gebethnera i Wolfa drukuje obecnie w odcinku paryski „Journal de Debats". Tłumaczenia „Wróżki" na język francuski dokonał Paul Cazin, znany jako tłumacz „Pamiętników" Paska, „Lalki" Prusa, „Chłopów" Reymonta i „Pana Tadeusza".

— **TESTAMENT H. SIENKIEWICZA.** Testament Henryka Sienkiewicza, znaleziony w Oblęgorku, pow. kieleckiego i zgłoszony swojego czasu u prezesa Sądu Okręgowego w Kielcach, po załatwieniu wszelkich formalności, został przesłany do notarjusza Henryka Colonna Walewskiego w Kielcach, celem przechowania. Testament ten nie posiada mocy prawnej, gdyż nie jest to ostatnia wola pisarza i obecnie ma tylko wartość historyczną. Pisany jest przez Henryka Sienkiewicza od początku do końca własnoręcznie i zaopatrzony jest jego podpisem.

BUSTER KEATON.
słynny komik filmowy, uległ pomieszaniu zmysłów.

KRONIKA TYGODNIOWA

RES SACRA MISER

Życie napozór upływa spokojnie, oglądamy je bowiem zwykle zzewnątrz, jak przy ludnych ulicach pospolite kamienice, z których każda przecież jest ulem ludzkim o własnych nieujawnionych dramatach i nieodgadniętych komplikacjach, wypełniających naszą codzienność. Czasem tylko jakieś zdarzenie, jakiś głos wewnętrzny nakazuje nam zajrzeć do wnętrza dżungli ludzkiej, do mrocznych tajemnic krętych uliczek miejskich, do duszących od nadmiaru nędzy i występku mieszkań. Taka wycieczka wgłąb życia może wywołać zgrozę, ale staje się znakomitą odtrutką na jad egoizmu i przypomina człowiekowi o jego obowiązku solidarności wobec bliźniego.

Można nie przeceniać praktycznego znaczenia Tygodnia Miłosierdzia w łagodzeniu nędzy najuboższych. Wolno mieć pewność, że akcja charytatywna, choćby z największą prowadzona energją, nie może decydująco wpływać na wydatniejsze zredukowanie bardzo, niestety, licznych w Polsce zastępów ludzi, żyjących w ostatecznej nędzy.

Ale bo też, sądzę, Tydzień Miłosierdzia nie może być tylko traktowany jednostronnie jako dni wzmożonej dobroczynności wobec biednych; niech również w całej pełni ujawni się jego charakter wychowawczy.

Doktryna komunistyczna, jeżeli nie w rzeczywistości, to w każdym razie w swoich teoretycznych założeniach, wyklucza możliwość istnienia prywatnej dobroczynności. Nikomu niepotrzebna jest niczyja dobroć serca ni czyje miłosierdzie, bo wszystko, co człowiekowi jest potrzebne do życia dostarcza państwo. W znakomicie według komunistycznego mniemania zorganizowanej zbiorowości ludzkiej nie może się zdarzyć wypadek, iżby obywatel wyciągał do drugiego obywatela rękę z prośbą o datek, albo, żeby w wypadku jakiegoś nieszczęścia, miał korzystać z czyjejś litościwej pomocy. Jedynym jej źródłem we wszelkich okazjach jest państwo, uzbrojone w masę przepisów i rozporządzające armją urzędników, którzy mają obowiązek realizowania ustaw.

Gdyby akty miłosierdzia miały na celu tylko łagodzenie cudzego nieszczęścia we wszelakiej jego formie, to powierzenie tej funkcji bezosobowemu państwu, mogłoby być przynajmniej w teorji dość sensowne. Jest jednak w każdej akcji dobroczynnej jeszcze druga strona zainteresowana w nią człowiek, składający ofiarę i znajdujący w tem głębokie uszlachetniające go zadowolenie wewnętrzne. Korzyść jego duchowa jest z innej kategorji, niż tego, który został obdarowany, ale niemniej stanowi ona poważny wkład do skarbca doskonałe moralnych sił narodu.

Niema i oczywiście nie może być takiego ustroju społecznego, w którymby nie była nikomu potrzebna niczyja miłosierna pomoc, ale gdyby możliwy był taki ustrój stworzyć, życie w nim stałoby się nieszczęściem największem. Już dziś wychowawcy młodzieży bolszewickiej skarżą się na jej oschłość i bezwzględność wobec innych.

Pozbawianie człowieka możności okazywania miłosierdzia wobec bliźnich byłoby zubożeniem nas o najszlachetniejsze uczucia, byłoby przerwaniem nici, które wiążą nas w kolisko duchowo zespolonego społeczeństwa.

Chodzi tylko o to, aby każdy datek, składany w obecnie trwającym Tygodniu Miłosierdzia, nie był obarczony niesłusznem mniemaniem, że się nim komuś łaskę wielką okazuje. Nie, niema tu żadnej łaski, jest tylko wzajemna wymiana wartości moralnych, polegających na uświadomieniu sobie, że należymy do wielkiej i otoczonej glorją niewątpliwie najszczytniejszych ideałów rodziny chrześcijańskiej.

Nie miałby chyba tytułu do prawdziwego człowieczeństwa ten, ktoby, czyniąc dobro bliźniemu, nie odnalazł w sobie zagubionej na niewygodnych ścieżkach życia bardzo cennej wiary we własną wartość i cichej, błogosławionej radości, że ocean nieszczęść ludzkich zubożył o jedną łzę, albo może o jedno przekleństwo.

W tym przedziwnie wzniosłym Tygodniu Miłosierdzia wydaje mi się, że jestem jednym z najbiedniejszych. Wziąwszy tedy kostur w rękę, chodzę między ludźmi i pukam do serc, iżby je otworzono, staję na ich progu i proszę o chleb dla głodnych, o pociechę dla chorych, o dobre słowo dla tych, którzy są samotni.

Trzeba bowiem, żeby choć na krótko odezwało się głośniej niezawodne w swej dobroci gorące serce ludzkie. Trzeba, żeby jaśniejsza myśl oświecała drogę człowieka do człowieka.

K. Ćwierk.

Z pola walki
o szpital dziecięcy w Sosnowcu

W ubiegłym tygodniu na posiedzeniu komitetu organizacyjnego Tow. przyjaciół szpitala dziecięcego w Sosnowcu, obradowano nad wykorzystaniem nastręczających się możliwości, a mianowicie: zdobyciem odpowiedniego terenu na szpital, możliwością wykorzystania na ten cel jednego z istniejących budynków szpitalnych, wreszcie wykorzystania sezonu zimowego na gromadzenie funduszy na rzecz szpitala dziecięcego.

W dalszym ciągu na rzecz szpitala wpłacili do kasy Tow. lekarskiego: zebrane na stacji opieki nad matką i dzieckiem w Dąbrowie zł. 10. Pp. mgr. J. Rowiński i Z. Turski po 3 zł. jako raty za kwartał bieżący. P. J. Kuźmierczyk z Niemiec zł. 10. P. R. złożył podczas wizyty lekarskiej zł. 5. Dr. Fałęcki drugą ofiarą zł. 3 (nieprzyjęte wynagrodzenie za zastępstwo koleżeńskie w Ubezp. Społ.). Państwo Gudnikowie 10 zł. Razem zł. 44.

Z UŚMIECHEM.

ŹLE JEST

No, proszę państwa, znowu kawał świży.
Znów zanotować trzeba nowy kwiatek,
Że nam, jak mówią, rząd nensję obnaży
Przez podwyższony z dochodów podatek.
To niech pociechą każdego obdarzy,
Iż budżet państwa tem się równoważy.

Z nas każdy też ma swój budżet, niestety,
O równowagę jego także błaga.
Lecz się nie wiążą nam jakoś budżety,
I w gospodarstwie trudna równowaga.
Rzadko więc kto tam pod tem polskiem słońcem
Może powiązać z pensji koniec z końcem.

Jeszcze nadzieja w sercu nie zagasła,
Ale drożyzna nerwy nam rozstraja.
Już wyższe ceny słoniny i masła,
Już podrożało mięso, ser i jaja,
A jeszcze grożą nam ciężary świeże.
Jak tu wytrzymać, panie premjerze.

Ko—Stek.

Z parafji nowosieleckiej
W DNIU CHRYSTUSA-KRÓLA

Uroczystość Chrystusa Króla parafja nowosielecka obchodzić będzie bardzo uroczyście. O godz. 11 odprawiona zostanie uroczysta suma, w czasie której pieśni religijne wykona chór miejscowy, od niedawna zreorganizowany. O godz. 3 popołudniu w lokalu Akcji Kat. (plac Schöna) odbędzie się akademja ku czci Chrystusa Króla z następującym programem: słowo wstępne wypowie ks. A. Hendrychowski, referat „O rodzinie chrześcijańskiej" wygłosi mgr. praw Wiarosław Sandelewski. Pod batutą znanego w Sosnowcu p. Jana Sandelewskiego chór mieszany odśpiewa utwór ks. Chlondowskiego „Chrystus Król", chór męski „Zażgnanie burzy" J. Dürrnera i Stow. młodzieży żeńsk. „Króluj nam Chryste" Nowowiejskiego (na 2 głosy). Śpiew przeplatany będzie deklamacją, a na zakończenie akademji zademonstrowany zostanie żywy obraz: „Dokąd idziesz, Panie?"

Po nabożeństwie różańcowem tj. o g. 6 wiecz. z kościoła wyruszy pochód ulicami: Browarną, Żelazną, Staszica, Perla i Piotrkowską, poczem tą samą drogą wróci do kościoła, gdzie udzielone będzie Najśw. Sak. błogosławieństwo.

Komitet obchodu uroczystości uprzejmie prosi, by mężczyźni uszeregowali się czwórkami tuż za krzyżem i żeby parafjanie, w miarę możności, zaopatrzyli się w świece.

—xx—

× ODCZYT W PMS W CZELADZI. Staraniem Polskiej Macierzy Szkolnej w Czeladzi w niedzielę 27 bm. o godz. 19 w lokalu czytelni (Plac 11 Listopada 8) prof. Jakób Uryga wygłosi odczyt na temat: „Polacy zagranicą". Wstęp dla wszystkich bezpłatny.

× PRZEMYSŁOWIEC ANGIELSKI W ZAGŁĘBIU. W Zagłębiu i na Śląsku przebywa p. E. Jacobs przedstawiciel koncernu Chryslera, który przybył do Polski wraz z innymi przemysłowcami angielskimi. P. Jacobs zajmuje się zagadnieniem motoryzacji kraju.

× PRZED ŚWIĘTEM 11 LISTOPADA. We wtorek dnia 29 bm. o godz. 19 w sali Rady miejskiej w Sosnowcu odbędzie się organizacyjne zebranie lokalnego komitetu obchodu święta 11 listopada.

W Będzinie podobne zebranie odbędzie się w środę dnia 30 bm. o godz. 19 w sali Rady miejskiej.

KRONIKA ZAGŁĘBIA

KALENDARZYK

27 niedziela

Dziś Sabiny
Jutro Szymona
Wschód słońca 6 m. 25.
Zachód „ 16 m. 29.

Kina w Sosnowcu grają dziś

ZAGŁĘBIE: „Bengali".
PALACE: Noc poślubna.
EDEN: „Golgota".

—xx—

× NOWY WICESTAROSTA. W tym tygodniu przyjeżdża do Będzina, celem objęcia urzędowania, nowy wicestarosta powiatowy p. S. Kurcz, dotychczasowy wicestarosta we Włoszczowie.

× SOSNOWIECKI KLUB TOWARZYSKI komunikuje, iż dzień klubowy w czwartek, w dniu 31 bm. nie odbędzie się w związku z mającem w tym dniu odbyć się przez przemysł węglowy pożegnaniem p. dyr. Stanisława Raźniewskiego.

× ŚWIĘTO PATRONA SZEWCÓW. Zarząd cechu szewców i cholewkarzy w Będzinie zawiadamia swych członków, że doroczne święto patrona Kryspina i Kryspijanina przypadające dnia 25 bm. zostało przesunięte na niedzielę dnia 27 bm. W dniu tym o godz. 9 rano w miejscowym kościele odbędzie się uroczysta msza św., na którą zarząd cechu uprzejmie zaprasza bratnie organizacje cechowe ze sztandarami, członków cechu i brać czeladniczą wraz z rodzinami i uczni. Zbiórka o godz. 8.30. obok kościoła.

Teatr Miejski w Sosnowcu

Dziś, dnia 27 października o godz. 4.30 Teatr Miejski gra doskonałą komedję J. Devala, autora słynnego „Stefka" p. t. „TOWARISZCZ". Bilety w cenie od 25 gr.

Wieczorem o godz. 8.30 teatr gra przebojową komedję muzyczną p.t. „MUZYKA NA ULICY".

Jutro, dnia 28 października o godz. 7.30 przedstawienie dla zespołów robotniczych, przebojowa komedja muzyczna p.t. „MUZYKA NA ULICY". Bilety w cenie od 15 gr. do 50 gr.

—xx—

× POŚWIĘCENIE SZTANDARU. Stronnictwo narodowe, koło Pogoń w Sosnowcu obchodzi dzisiaj uroczystość poświęcenia sztandaru z następującym programem: godz. 9.30 nabożeństwo w kościele na Pogoni, następnie akademja w sali Związku metalowców na Pogoni, ul. Marjacka 1.

× POSIEDZENIE RADY MIEJSKIEJ W BĘDZINIE. W dniu 31 bm. tj. w czwartek o godz. 19 odbędzie się 7 posiedzenie Rady miejskiej w Będzinie. Porządek obrad: Przyjęcie protokułu z poprzedniego posiedzenia. Zapisanie gminy Będzina na dożywotniego członka T-wa popierania budowy szkół. Zaciągnięcie w Polskim Banku Komunalnym w Warszawie krótkoterminowej pożyczki w kwocie zł. 30.000. Skonwertowanie krótkoterminowej pożyczki w kwocie zł. 15.000. zaciągniętej w Polskim Banku Komunalnym w Warszawie z Funduszu Pracy na pomiary miasta. Przyjęcie darowizny gruntów. Wywłaszczenie gruntów pod regulację ul. 1 Maja. Reskrypt wojewody kieleckiego w sprawie zatwierdzenia budżetu na 1935-36 r. Wnioski i interpelacje.

Święto Chrystusa Króla

Coraz bardziej uderza nas zasadniczy rozdział ludzkości na dwa obozy, na dwa królestwa, na królestwo Chrystusa i na królestwo antychrysta. Ponieważ dwom panom równocześnie służyć nie można, trzeba, abyśmy się wyraźnie wypowiedzieli, któremu z nich służyć chcemy, kto ma być naszym przewodnikiem. Musimy więc zdecydować się, czy pójdziemy za Chrystusem, czy też przeciwko Niemu — trzeciej możliwości niemasz.

Zbawiciel bowiem bardzo jasno postawił kwestję, gdy wyrzekł słowa: „Kto nie jest za Mną, przeciwko Mnie jest", „Kto nie zbiera ze Mną, rozprasza". Jeśli więc jesteś katolikiem, bądź nim wszędzie, zawsze, do ostatnich konsekwencyj, myśl po katolicku, mów po katolicku, wszędzie występuj odważnie po katolicku.

Wielu, niestety, jest takich, których postępowanie kuleje i chroma—innymi zdają się być w kościele, innymi poza kościołem; w jednej ręce trzymają kaganek na cześć Chrystusa, a w drugiej kopcący się ogarek na cześć bożków tego świata. Tak być nie powinno, trzeba raczej szczerze przylgnąć do Chrystusa nietylko metryką, ale duszą całą. Niech odłączą się plewy od ziarna, kąkol od pszenicy, szych od złota. Niech na całym świecie skrystalizują się obozy jawnie katolickie, by nie było w Kościele ludzi, co na dzień świąteczny wdziewają rękawiczki niby katolickie, a na dzień powszedni wdziewają rękawice, któremi Chrystusa po twarzy biją.

Ojciec św. Pius XI, widząc, jak duch świata, duch antychrystowy ogarnia społeczeństwa, wydał encyklikę, w której przestrzega przed obojętnością dla spraw Bożych, nawołuje do gorącego oddania się królowaniu Chrystusa Pana i ustanawia dla całego Kościoła osobne, uroczyste „Święto Chrystusa Króla" w ostatnią niedzielę miesiąca października. Tron Chrystusa winien otrzymać znowu przynależne sobie miejsce. Wrogowie jego, wolnomyśliciele, masoni, socjaliści, komuniści, żydzi i ich pachołkowie, zażartą mu wypowiedzieli walkę, stawiając w jego miejsce inne trony, na których posadzili bożka siły i przemocy, któremu prawo kłaniać się ma, lub umieścili złotego cielca, symbol głodu złota i wyzysku; w literaturze i sztuce postawili trony, na których częsokroć rozpusta się rozsiada; chcą zburzyć tron Chrystusa także w rodzinach i w szkołach, wołając o rozwody i o szkoły bezwyznaniowe. Papież, namiestnik Chrystusowy, przeciwstawiając się tej bezbożnej, destrukcyjnej robocie, upomina wiernych, aby szczerze i otwarcie wyznawając zasady i poglądy chrześcjańskie, torowali drogę królowaniu Chrystusa Pana w wszelkich dziedzinach życia ludzkiego. Królowanie to nie ma być bynajmniej jakąś wzniosłą, piękną teorją tylko, oderwaną od praktyki życiowej, ale ma być objawem rzeczywistym, realnym, przenikającym nawskroś nietylko życie prywatne, zamykające się w ścianach ogniska domowego, ale także życie publiczne w wszystkich jego przejawach. Innemi słowy: zakrólować ma w odkupionej krwią Zbawiciela ludzkości duch Chrystusa, Jego myśl, Jego zasady i poglądy — zakrólować w duszach poszczególnych ludzi, jakoteż w życiu zbiorowem: w rodzinach, w szkołach, w społeczeństwach i państwach.

Ducha Chrystusowego nic nie zastąpi, ani policja, czy żandarmerja, ani wojsko, ani ustawy czy paragrafy państwowe; dowodem tego przepełnione więzienia; zdziczenia, rozpętana nienawiść, walka klas, niepewność stosunków wewnętrznych w państwach. Gdzie bowiem nie wstrzymuje od zbrodni duch Chrystusa, sumienie, myśl o Bogu i odpowiedzialności, o nagrodzie i karze pozaświatowej, tam też nie pomogą żadne paragrafy prawa karnego, żadna policja, żadne więzienie. Bo jeden tylko jest fundament, na którym mocno i niewzruszenie oprzeć się może wszelkie budowanie ludzkie, a fundamentem tym jest Jezus Chrystus — dziś, jutro i na wieki.

X. T. I.

Przed Tygodniem miłosierdzia
w Dąbrowie

Jak już nadmienialiśmy, zorganizowany staraniem pań Wincentek Tydzień miłosierdzia w Dąbrowie rozpocznie się w dniu dzisiejszym i trwać będzie do dnia 3 listopada r.b.

Wciągu Tygodnia panie Wincentki będą zbierały po mieszkaniach zużytą odzież, ubranie, żywność i datki pieniężne na rzecz biednych.

Pozatem w kancelarji A. K. przy plebanji, oraz na cmentarzu kościelnym i przy bramach cmentarzy grzebalnych będą sprzedawane chorągiewki i świece.

Wreszcie w niedzielę dn. 3 listopada odbędzie się zbiórka uliczna na rzecz Tygodnia.

Trzeba zaznaczyć, iż panie, kwestujące po mieszkaniach, będą zaopatrzone w listy ofiar z pieczątką Stow. pań Wincentek. Również chorągiewki żałobne będą z takiemi pieczątkami, to też zarówno ofiarodawcy, jak i nabywający chorągiewki powinni zwracać uwagę na pieczątki, aby nie dawać ofiar na inny cel, lub prywatnym handlarzom.

Z racji Tygodnia miłosierdzia w domu Stow. robotników chrześcijańskich przy ul. Kościuszki, w lokalu bibljoteki będą dyżurowały codziennie w godzinach od 10 do 12 i od 3 do 5 pp. panie Wincentki, przyjmując zbierane po mieszkaniach ofiary, bądź też przynoszone przez ofiarodawców bezpośrednio do wymienionego lokalu.

Wszelkiego rodzaju biedoty, znajdującej się w okropnych warunkach, jest coraz więcej i nędzy tej, zwłaszcza wobec zbliżającej się zimy trzeba pomóc, to też Stow. pań Wincentek ufa, iż ofiarne i wrażliwe na niedolę bliźnich społeczeństwo nie odmówi swej pomocy i wydatnie poprze akcję charytatywną.

Co słychać w Niwce

SZOSA ASFALTOWA I KLINKIOWA. — Z ZABAWY L. O. P. P. — ZABAWY I ZABAWY. — Z T-TWA MUZ.-DRAM. — ŚWIĘTO CHRYSTUSA KRÓLA. — ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI. — O ZBIÓRKACH ULICZNYCH

Roboty przy układaniu szosy klinkrowej w Niwce w wolnem tempie posuwają się naprzód, tak, że wątpić można czy **przed nastaniem mrozów będą ukończone.** Bardzo to krótki stosunkowo kawałek klinkieru, jakby dla pokazania jak takie drogi wyglądają, a chociaż cegła, z której powstaje ta szosa, nie jest wcale pierwszego gatunku, to w każdym razie będzie ona o wiele trwalsza, niż szosa z kamienia wapiennego, z którego składa się odnowiony pokład szosy na ulicy 1 Maja w Niwce. Już teraz w dnie pogodne świąteczne snują się spacerowicze po szosie asfaltowej, prowadzącej **z Jęzora przez Niwkę do Modrzejowa** i po gotowym skrawku szosy klinkrowej w Niwce, a na twarzach tych spacerowiczów widać wielkie zadowolenie, że mogą na równi z końmi używać gładkiej jezdni twardej, bo po bokach szosy gurz albo błoto jest nieznośne.

Niwka w ostatnich tygodniach zapewne z rozpaczy spowodowanej przez kryzys, **grozi roztańcowaniem się w całem znaczeniu tego słowa.** I tak przed dwoma tygodniami tańcowali harcerze przy sali **napełnionej** nie bardzo dobranemi gośćmi.

W sobotę dnia 19 bm. odbyła się tutaj **zabawa taneczna, z której dochód posłużył na zasilenie L. O. P. P.** Choć pod względem liczebnym gości zabawa nie dopisała, to jednak dobra ni twardej, ob po bokach szosy kurz ?o do samego rana.

W dniu 3 listopada dozór szkolny urządzi zabawę taneczną, z której dochód **ma posłużyć do ukończenia ogrodzenia szkoły powszechnej.**

Dnia 16 listopada T-stwo Muzyczno - Dramatyczne zamierza urządzić zabawę taneczną dla swych członków i zaproszonych osób, a w dniu następnym, t. j. dnia 17-go odegrana być ma operetka Offenbacha pt. **„Bęben" i obraz sceniczny w 3 aktach ze śpiewami** p. t. „Zemsta cygana". Pewna część **dochodu z tych dwóch imprez Tow. muz.-dram. zamierza oddać również na dokończenie ogrodzenia szkoł powszechnej.**

Dziś jako w dniu Święta Chrystusa Króla, wieczorem w sali Tow. muz.-dram. odbędzie się akademja z bardzo urozmaiconym programem.

W dniu 30 listopada odbyć się ma zabawa taneczna T-stwa gimnastycznego „Sokół" dla członków i zaproszonych gości.

W ubiegły wtorek z inicjatywy tutejszego koła Związku Strzeleckiego odbyło się zebranie organizacyjne w celu dorocznego **obchodu rocznicy ogłoszenia Niepodległości Polski.** Wybrano komitet, który ma się zająć urządzeniem uroczystości. W dniu 10 listopada z rana wszystkie **organizacje zbiorą się przy kopcu Kościuszki** i pomaszerują z orkiestrą na czele do kościoła, a wieczorem w sali Tow. muz. - dram. odbędzie się uroczysta akademja.

Z okazji tygodnia lotniczego odbyła się tutaj w dniu 20 bm. zbiórka uliczna, do której zaproszeni byli członkowie tutejszych organizacyj. W jednej z tych organizacyi, gdy wyznaczono pary mające się zająć kwestją uliczną, spotkanie się niespodzianie z prośbą tych par, ażeby je zwolniono z tego obowiązku ponieważ podczas zbiórki spotykają się często z opryskliwemi i **wysoce niegrzecznemi uwagami osób,** którzy proszeni są o skromny datek na cel dobroczynny. Na umotywowanie swej prośby przytoczyli jeden z licznych drastycznych faktów, który spotkał ich podczas kwesty na Macierz Szkolną w dniu 3 Maja r.b. Mianowicie gdy para kwestująca podeszła do pewnego mieszkańca Modrzejowa, pana P., stojącego w towarzystwie kilku innych osób, ten na grzeczne zapytanie czy pozwoli przypiąć sobie znaczek, odpowiedział: **„Proszę przypiąć, ale z tyłu, poniżej krzyża!"** — Nic więc dziwnego, że kwestarze niechętnie zgadzają się na branie udziału w zbiórkach ulicznych.

RYŚ.

O nowoczesnej składnicy radjowej
SŁÓW KILKA.

W dzisiejszych czasach, gdy w ślad za rosnącą w prawdziwie amerykańskiem tempie cyfrą radjoabonentów, postępuje zainteresowanie najszerszych mas społeczeństwa radjem, stającem się jak zagranicą niemal artykułem pierwszej potrzeby, zdajemy sobie sprawę z roli i znaczenia specjalnych składnic radjowych, mających za zadanie demonstrowanie rozlicznych modeli i typów aparatów, udzielanie fachowych rad i wskazówek co do sposobów posługiwania się radjem, uwzględnianie lokalnych technicznych wymóg i specjalnych życzeń.

Taką fachową stacją obsługi, prowadzącą wszystkie główne modele i fabrykaty przemysłu radjowego oraz wszelkie części zapasowe, posiadająca liczny, fachowy wyszkolony personel, jest znana od szeregu lat na G. Śląsku przodująca firma tej branży Śląski Dom Radjowy Adam Kukulski, Katowice, 3-go Maja 20. W firmie tej każdy znajdzie odbiornik od najtańszych i najprostszych do najwyszukańszych, specjalnych superheterodyn, fachową poradę, a nadewszystko uczciwą obsługę, rzetelną zasługującą na zaufanie radę przy wyborze aparatu. Firma Kukulski zdołała pozyskać dzięki dewizie uczciwej obsługi i zadowalania się minimalnym zyskiem zasłużoną markę w branży radjowej w najszerszych kołach radjoamatorów firmy do której można się odnieść z pełnem zaufaniem. To też rojno i gwarno jest w lokalach demonstracyjnych firmy A. Kukulski, gdzie robotnik i kupiec, nauczycielka i żona górnika, dyrektor i urzędnik wsłuchują się w dźwięki aparatów i dzięki miłej, sympatycznej obsłudze decydują się łatwo co do wyboru aparatu radjowego, wnoszącego w każdy dom radość życia i pełnię dźwięków. 7566

—xx—

× **OFIARA.** Z racji pobytu w Dąbrowie ambasadora francuskiego w Warszawie p. Noe, Tow. Huta Bankowa złożyło 500 zł. na Stowarzyszenie pań miłosierdzia św. Wincentego a Paulo i 500 zł. na Tow. pomocy dla biednych chrześcjan w Dąbrowie.

× **STRAJK NA KOP. LIPNO** w Łagiszy trwa w dalszym ciągu. Robotnicy nie otrzymawszy zaległych zarobków, przebywają w obrębie kopalni. Przebieg strajku spokojny. Strajkujący zapowiedzieli, że o ile nie otrzymają swych należności, na znak protestu zjadą w podziemia kopalni.

× **ZBIÓRKA STRAŻAKÓW W CZELADZI.** W związku z dzisiejszą uroczystością Chrystusa Króla w Czeladzi, komenda ochotniczej straży pożarnej naznacza zbiórkę swych czynnych członków, którzy winni zebrać się o godz. 14.40 w mundurach. Obecność wszystkich jest obowiązkowa.

× **ZEBRANIE POWSTAŃCÓW W CZELADZI.** Dziś 27 bm. o godz. 10 rano w lokalu własnym odbędzie się zbiórka członków Związku powstańców śląskich w Czeladzi.

× **SZKOŁA ZDROWIA.** W miejskim ośrodku zdrowia i opieki społecznej w Sosnowcu przy ul. Teatralnej 4. odbędą się następujące pogadanki higjeniczne: dnia 27 bm. o godz. 11 dr. H. Konopkówna wygłosi pogadankę: „O jaglicy czyli egipskiem zapaleniu oczu"; dnia 10 listopada rb. o godz. 11 dr. med. D. Mayer wygłosi pogadankę: „O chorobach wenerycznych". Odczyt dla mężczyzn.

× **OŚMIOLECIE 35 ZDH.** W dniu 27 bm. tj. dziś 35 zagłębiowska drużyna harcerska męska obchodzi ósmą rocznicę swego istnienia. W tym dniu drużyna harcerska weźmie udział w wysłuchaniu mszy św. Popołudniu w szkole nr. 3 o godz. 4 popoł. odbędzie się loterja fantowa a po loterji tradycyjne „ognisko", na które drużyna zaprasza gości, harcerki i harcerzy. Ognisko rozpocznie się o godz. 17.30.

O pomoc dla bezrobotnych Zawiercia

Memorjał Związków zawodowych

Jak już podawaliśmy, w Zawierciu odbyła się konferencja związków zawodowych, t. j. klasowych związków zawodowych. Z.Z.Z. Zw. praca i chrześcjańskiego zjednoczenia, z udziałem prezydenta miasta p. Szczodrowskiego Poza omówieniem spraw bezrobocia w Zawierciu, powyższe związki zawodowe opracowały memorjał, który został wysłany do p. wojewody kieleckiego dr. Dziadosza w Kielcach i Funduszu Pracy w Warszawie.

Memorjał ten brzmi:

„My niżej podpisani, przedstawiciele związków robotniczych z terenu m. Zawiercia, na odbytej w dniu 24 b.m. wspólnej konferencji w trosce o dalszy byt bezrobotnych, żyjących w bezgranicznej nędzy, postanowiliśmy zwrócić się do J. W. pana wojewody z następującą prośbą: Miasto Zawiercie, jako skupisko fabryczne. wskutek długotrwałego kryzysu zostało pozbawione w ostatnich latach wielu warsztatów pracy. Dość wspomnieć, że jedyna fabryka T. A. Z. która była źródłem pracy i dochodów prawie wszystkich robotników miejscowych i która w czasach dobrej konjunktury gospodarczej zatrudniała około 7 tys. ludzi, dzisiaj stopniowo zamiera, utrzymuje zaledwie 700 robotników. Ta nieprawdopodobna wprost proporcja jest najlepszą oceną sytuacji m. Zawiercia i jego kilkunastu tysięcy masy bezrobotnych. Dodać należy, że sytuacja w mieście z dnia na dzień stale się pogarsza. Robi się wprost błędne koło, z którego w żaden sposób, bez większej pomocy materjalnej ze strony czynników miarodajnych, wyjść nie zdołamy. My bezrobotni jesteśmy bezsilni. Staczamy się coraz niżej w przepaść. Pozbawieni pracy, pozbawieni chleba, odzieży, obuwia, stoimy wobec strasznego losu. Ten stan mas coraz częściej powoduje załamanie się bezrobotnych pod względem moralnym, czego dowodem są coraz liczniejsze na terenie miasta przestępstwa, kradzieże i t. p. Niedostateczne odżywianie dzieci i starszych stają się przyczyną wzrostu chorób. Gróźlica panuje wszechwładanie i w zastraszający sposób szerzy śmierć wśród szeregów bezrobotnych rodzin. Ilość zgonów przewyższa ilość urodzin. Zwątpienie i rozpacz beznadziejna wkradają się do serc robotników—obywateli. Pomoc jaką otrzymujemy w ramach dotychczasowych, jest niewystarczającą — albowiem stanowi znikomą część minimum egzystencji robotników — w dodatku nie otrzymujemy jej stale. Wstrzymanie akcji żywnościowej (doraźnej) w r. b. w m-cach wrześniu i październiku zadało wielki i dotkliwy cios tym wszystkim, którzy nie byli zatrudnieni na robotach publicznych wywołując wielkie rozgoryczenie i pretensje do władz miejskich. W celu przyjścia z pomocą tej wielkiej rzeszy bezrobotnych m. Zawiercia oraz zapewnienia jej jako takiej egzystencji na okres zbliżającej się zimy — zwracamy się do J. W. Pana wojewody w imieniu 10 tysięcy bezrobotnych — obywateli m. Zawiercia, z gorącą prośbą o jaknajrychlejsze wydanie zarządzenia rozpoczęcia akcji doraźnej w m. październiku — zwiększenia normy ziemniaczanej do 100 kg. na osobę oraz przydziału węgla według norm wydawanych w r. 1934“.

Proces J. Rutkowskiej

odbędzie się w połowie listopada

Mężobójczyni Janina Rutkowska przebywa — jak wiadomo — na wolności **i oczekuje rozprawy, która, najprawdopodobniej odbędzie się w pierwszej połowie listopada.** Rutkowska oddana została pod dozór policyjny i musi się zgłaszać na I-ym komisarjacie w Katowicach, ponieważ zajęła mieszkanie ś. p. Stanisława Rutkowskiego przy ul. Moniuszki 8.

Akt oskarżenia przeciwko Rutkowskiej jest już sporządzony na podstawie wyniku dochodzeń. Mężobójczyni **przyznała się do zbrodni**, twierdząc, że działała w afekcie, pod wpływem silnego wzruszenia. Zabiła męża, bo została przez niego doprowadzona **do skrajnej nędzy**, kiedy sam prowadził rozrzutny tryb życia. Rutkowski **nie chciał również płacić alimentów** przysądzonych żonie w procesie rozwodowym. Jak się istotnie przedstawia sprawa tego procesu rozwodowego wykaże rozprawa sądowa, gdyż sąd zażąda **dostarczenia akt rozwodowych z Kurji Biskupiej w Częstochowie.**

Dalej Rutkowska twierdzi, że przyczyną złego pożycia małżeńskiego był ś. p. Rutkowski, który usiłował ją w swoim czasie zamordować.

Krytycznego wieczoru 26 września znalazła się Rutkowska **przypadkowo na rynku w Katowicach** i widok nadchodzącego męża podziałał na nią tak gwałtownie, że **nie mogąc opanować przypływu żalu i gniewu, zaczęła strzelać.** Oddała sześć strzałów; trzy chybiły, trzy raniły Rutkowskiego lekko w rękę i w nogi, **a tylko jedna kula trafiła w pierś, naruszając** serce.

Janina Rutkowska będzie oskarżona z artykułu **225 k. k., który mówi o zbrodni zabójstwa w afekcie.** Na rozprawę, która budzi duże zainteresowanie, powołany zostanie również **starszy syn Rutkowskich, Tadeusz**, który oskarżał matkę, stając po stronie ojca.

Obrony Rutkowskiej podjął się **mec. Strzelczyk.**

Potrzebne są areszty gminne

bo więzienia przepełnione

Organizacje samorządowe otrzymały z różnych stron kraju doniesienia, iż **państwowe władze administracyjne coraz częściej domagają się od gmin urządzania i utrzymywania aresztów gminnych.**

Żądanie swe motywują urzędy wojewódzkie i starościńskie **przepełnieniem więzień państwowych**, które odmawiają przyjmowania osób, skierowanych do nich w trybie administracyjnym.

Areszty gminne których zakładania domagają się władze administracji ogólnej, miałyby być przeznaczone dla **osób, pozbawionych wolności w drodze postępowania administracyjnego.**

W kołach samorządowych podnoszą, iż mimo licznych wzmianek o aresztach gminnych w rozmaitych dekretach i rozporządzeniach **niema takiego wyraźnego przepisu prawnego, któryby nakładał na gminy obowiązek urządzania i utrzymywania własnych aresztów.** W kraju istnieją wprawdzie areszty gminne, dość nawet liczne w województwach wschodnich i centralnych, ale przeważnie stanowią one pozostałości po zaborcach. Areszty te urządzone są **bardzo prymitywnie** i nieodpowiednio do swego przeznaczenia.

W aresztach gminnych miano osadzać osoby, skazane na kary nieprzekraczające kilku dni, w praktyce **jednakże osadza się w nich osoby na okresy kilkutygodniowe, a nawet kilkumiesięczne.**

W obecnej sytuacji gospodarczej **gminy nie rozporządzają funduszami na zakładanie aresztów** i utrzymywanie aresztantów. Mają być podjęte interwencje u władz centralnych o wydanie zarządzeń, aby urzędy wojewódzkie i starościńskie zaniechały nacisku na gminy w sprawie urządzania aresztów gminnych.

PROGRAM RADJOWY

OD PIERWSZEGO — DO PIERWSZEGO WESOŁA LWOWSKA FALA.

„Wesoła Fala“ stodziewiętnasta zrzedu którą usłyszą radjosłuchacze w niedzielę dn. 27 o godz. 21, będzie to wesoła rewja pióra Wiktora Budzyńskiego p.t. „Od pierwszego — do pierwszego“. Fala ta poświęcona jest wszystkim tym, których żywot składa się z pełnego tęsknoty oczekiwania na dzień, w którym pobiera się pensję, gażę, pobory, czy emeryturę i z żalu za tym dniem, który mija błyskawicznie szybko. W ten „żywot człowieka poczciwego“ wplecione będą aluzje na temat obchodzonego w październiku „Dnia oszczędności“.

TRIO SALONOWE HALINY BALIŃSKIEJ

Przed mikrofonem radjostacji warszawskiej wystąpi dn. 28 bm. o godz. 16.15 Trio salonowe Haliny Balińskiej. Jest to zespół nowy, występujący w Polskiem Radjo poraz pierwszy wobec czego, bez kwestji, wzbudzi zainteresowanie zwolenników lekkiej, popularnej muzyki.

WESELE NA PODOLU

Audycja radjowa „Wesele na Podolu“ przeniesie słuchaczów do ruskiej (ukraińskiej) wsi na Podolu, w której odbywa się huczne wesele przy zachowaniu wszystkich, starodawnych, bardzo ciekawych zwyczajów i obrzędów. Usłyszymy niezwykło piękne podolskie pieśni ludowe, w których dominuje nuta smętnej zadumy, a czasem — dość rzadko — ale zato tem silniej, występuje element humoru. Audycja ta nadana przez rozgłośnię lwowską dn. 28 b.m. (poniedziałek) o godz. 21 utrzymana będzie w stylu prymitywu ludowego. Pieśni wykonane będą w języku ruskim (ukraińskim), konferansjerkę przeprowadzi w języku polskim autor — Stefan Śnieżek.

NIEDZIELA 27 PAŹDZIERNIKA 1935 R.

9.00 Audycja poranna. 9.30 „Nowa Bazylika w Polsce“ — odczyt — wygł. ks. dr. Liedtke. 10.00 Koncert muzyki poważnej z płyt. 10.30 Transmisja nabożeństwo z kościoła parafjalnego w Janowie z okazji jubileuszu 25-lecia parafji. 11.57 Sygnał czasu, hejnał. 12.15 „Co słychać na Śląsku“ — opowie red. Stanisław Kaszycki. 12.15 Poranek muzyczny. Wykonawcy: orkiestra symfoniczna pod dyr. Olgierda Straszyńskiego i prof. Aleksander Brachocki — fortepian. W przerwie o godz. 13.00 Teatr Wyobraźni nadaje fragment teatralny z komedji „Pan Damazy“ Blizińskiego. 14.00 Odczytanie fragmentu z powieści Wacława Czosnowskiego p. t. „Krwawnik“ p. t. „Obrona miasteczka“. 14.20 Muzyka lekka i taneczna — refreny śpiewa Andrzej Bogucki (płyty). 15.00 „Współudział członków rad zakładowych w zwalczaniu wypadków przy pracy“ — wygł. poseł Paweł Kubik. 15.10 „Tańce ludowe“ (płyty). 15.22 „Zimowe żywienie bydła“ — odczyt — wygł. prof. dr. Dubiski Józef. 15.35 „Bodo śpiewa wesołe piosenki“ (płyty). 15.45 „Jak cię widzą tak cię piszą“ — gawęda prof. Stef. Biedrzyckiego. 16.00 „Łamigłówki dla dzieci“ — podyktuje Henryk Ładosz. 16.15 Koncert w wyk. zespołu salonowego Haliny Adamskiej - Grossmanowej. 16.45 „Cała Polska śpiewa“ — Koncert chóru męskiego pod dyr. Bolesława Wallek - Walewskiego. 17.00 Muzyka taneczna w wyk. zespołu Arkadjusza Flato. 17.35 „Mizawki regjonalne“ — audycja muzyczno-słowna. 17.55 Młodzież całego świata śpiewa. Audycja międzynarodowa Transmisja z 31 państw. 20.00 „Co czytać“ nowości poetyckie omówi Władysław Sebyła. 20.27 Koncert orkiestry P. R. 20.45 „Wyjątki z pism Józefa Piłsudskiego“. 21.00 „Na wesołej lwowskiej fali“. 21.30 „Pordóżujmy“: „Nad Adrjatykiem — w Rawennie“ — felieton — wygł. Jan Kleczyński. 21.45 Wiadomości sportowe. 22.05 Koncert reklamowy. 22.20 Muzyka taneczna w wyk. Majeł orkiestry P. R. pod dyr. Zdzisława Górzyńskiego. 23.00 Wiadomości meteorologiczne dla komunikacji lotniczej. 23.05 Muzyka taneczna (płyty).

Z Koła rezerwistów

NA DĘBOWEJ GÓRZE.

W sobotę dnia 19 bm. odbyło się roczne walne zebranie Rodziny Rezerwistów Koło Dębowa Góra w obecności przedstawicieli Rady powiatowej pp. mgr. Pacyny, Polaka, Musiała. Po odczytaniu sprawozdania, z którego wynikło, iż zarząd wykazał intensywną działalność, udzielono ustępującemu zarządowi absolutorjum.

Następnie wybrano nowy zarząd, w skład którego wchodzą: Szymańska Natalja—prezes, Kowalski Stefan—wiceprezes, Dudkówna Janina—sekretarz, Gębołska Apolonja—skarbnik, Czyżowa Bolesława—zastępca skarbnika, Moskwowa Janina—ref. wych. obyw., Szostakowa Kazimiera—ref. opieki społ., zastępca Dąbrowska Władysława. Członkowie zarządu: Zielińska Kazimiera i Stankowska Antonina. Komisja rewizyjna: Kaczyński Józef—przewodniczący, członkowie: Kramarczykówna Anna, Pawłowowa Halina i Fabianowa Wanda.

—xx—

× **DZIŚ OSTATNI DZIEŃ** w kinie „Eden“ o godz. 11.30 odbędzie się poranek z filmu „Golgota“. Ceny miejsc dla dzieci 25 gr., dla dorosłych od 54 gr.

× **Z ŻYCIA KLUBU MŁODZIEŻY IM. MARSZ. PIŁSUDSKIEGO W SOSNOWCU.** Dnia 20 bm. w sali Domu Katolickiego w Sosnowcu I klub młodzieży im. marsz. J. Piłsudskiego w Sosnowcu odegrał sztukę ludową ze śpiewami pt. „Surdut i siermięga“ w 3 aktach D. W. Gutowskiego. Na wyróżnienie w grze zasługują pp.: Hanka Kozłówna w roli matki, jako córka St. Panokówna i w roli Agaty Eugenja Lisowska. W męskich rolach wyróżnili się pp. Wł. Basiński, Tyński, Proban J., Górak Wł. i Wypych M. Dzięki starannej i umiejętnej reżyserji p. Radomskiego całość wypadła doskonale, o czem świadczyły niemilknące oklaski licznie zgromadzonej publiczności.

NA EKRANIE

„Bengali“ w kinie „Zagłębie“

Reklamy filmowe nadużywają superlatywów. Jest to czasem nieznośne i nazywanie przeciętnego filmu „arcydziełem“ może obrzydzić sztukę filmową. Wstęp ten był konieczny, aby właśnie film „Bengali“ móc nazwać arcydziełem, bo jest on nim rzeczywiście.

Znakomite sceny z życia trzech oficerów angielskich, rzuconych w Indjach między 300-miljonową ludność obcą i wrogą, mają i humor i wysokie napięcie dramatyczne. Obraz jest prześliczny i wysoce pedagogiczny. „Bengali“ był swego czasu wyświetlany w Belwederze przed marsz. Piłsudskim. Polecono też później wojsku zobaczenie tego filmu, „Bengali“ bowiem dowodzi jasno, że wojsko jest podstawą egzystencji państwa, szkołą rycerską, strażnikiem pokoju i zbiorowiskiem ludzi o silnych charakterach.

„Bengali“ to więc film o wartościach nietylko artystycznych ale i społeczno-wychowawczych.

KRONIKA ZAWIERCIA

× **ZASZCZYTNA NOMINACJA.** Jak się dowiadujemy, znany i zasłużony działacz społeczny na polu katolick em mgr. Stanisław Pasierbiński otrzymał zaszczytną nominację od J. E. ks. biskupa dr. Teodora Kubiny, na prezesa KSMM diecezji częstochowskiej.

× **W HOŁDZIE CHRYSTUSOWI KRÓLOWI.** Jak wiadomo staraniem Akcji Katolickiej w Zawierciu i w porozumieniu z zawierciańskim proboszczem ks. prałatem Fr. Zientarą, w dniu dzisiejszym w Zawierciu obchodzone będzie uroczyście święto Chrystusa Króla. Wymarsz pochodu nastąpi z boiska TAZ o godz. 10.30 do kościoła na uroczyste nabożeństwo. O g. 6 wiecz. odbędzie się akademja w sali Domu ludowego TAZ. z referatem dr. Bilika z Sosnowca.

× **TYDZIEŃ MIŁOSIERDZIA.** Jak już zapowiadaliśmy, „Caritas" wraz ze Stow. pań miłosierdzia św. Wincentego a Paulo w Zawierciu organizuje dorocznym zwyczajem „Tydzień Miłosierdzia" od 27 bm. do 4 listopada rb. W związku z tem „Caritas" w Zawierciu zwraca się z gorącą prośbą do wszystkich mieszkańców Zawiercia o poparcie szlachetnego dzieła miłosierdzia i o składanie ofiar dla najbiedniejszych. Zbiórka odzieży, żywności, obuwia itp. będzie trwała w ciągu całego tygodnia.

KRONIKA OLKUSZA

Kino „ORZEŁ" — „Pieśń kozaka" z Jose Moicą.

× **PRZED 11 LISTOPADA.** W dn. 25 bm. pod przewodnictwem p. starosty Gliszczyńskiego odbyło się posiedzenie przedstawicieli różnych organizacyj olkuskich, na którem ustalono program obchodu rocznicy listopadowej. Największą imprezą święta w tym roku zapowiedziane są zawody strzeleckie o mistrzostwo powiatu z nagrodami. Strzelanie odbędzie się na strzelnicy w parku pod Czarną Górą.

× **SPÓŁDZIELNIA URZĘDNIKÓW.** Dzięki pięknej inicjatywie kilku związków olkuskich, mianowicie: PZZPPiH, Związku samorządu powiatowego, pracowników miejskich, skarbowych i POW, w Olkuszu powstaje spółdzielnia spożywców, oparta na zasadach kooperatywy w oparciu o centralny Związek spółdzielni spożywców w Warszawie. Dotychczas odbyto już kilka konferencyj porozumiewawczych między poszczególnemi zarządami zainteresowanych związków i przystąpiono do przyjmowania udziałów i deklaracyj: Udział członkowski wynosi 50 zł. płatny ratami. Myśl wyzwolenia się polskich sfer urzędniczych spod wpływów handlu nie polskiego należy powitać z uznaniem i życzyć jaknajrychlejszej realizacji.

× **ZABAWA DLA DZIECI.** Zarząd T-wa dobroczynności w Olkuszu urządza w dniu 3 listopada rb. w lokalu przedszkola zabawę dla dzieci z wieloma niespodziankami. Dochód na najbiedniejsze dzieci.

× **ROZDAWNICTWO ZIEMNIAKÓW NA ZIMĘ.** Lokalne komitety Funduszu Pracy z dniem 26 bm. przystąpiły do rozdawnictwa ziemniaków i soli dla bezrobotnych pow. Olkuskiego w normach: po 50 kg. ziemniaków i 1 kg. soli na osobę. Tego rodzaju zapomogę otrzymają ci bezrobotni, którzy przepracowali dniówki przy robotach publicznych.

× **CO SIĘ ROBI W BUKOWNIE.** Wśród różnych robót inwestycyjnych na osiedlu w Bukownie, na uwagę zasługuje wykańczanie i wałowanie drogi bitej do pierwszego basenu, co ułatwi dostęp, a nawet dojazd autami i motocyklami do kąpieli. Na osiedlu w Bukownie zatrudnionych jest jeszcze 30 robotników.

× **WAŻNE DLA ROLNIKÓW.** Delegat wojewódzkiego biura do spraw finansowo-rolnych na pow. Olkuski ogłasza, że zgłaszającym się zainteresowanym w sprawach oddłużeniowych udziela porad w Olkuszu przy ul. Sławkowskiej nr. 12 codziennie od 8—15, oprócz świąt i niedziel, oraz w każdy piątek w Pilicy w lokalu kasy Stefczyka w godz. 11—15.

× **Z GOSPODARKI M. WOLBROMIA.** Rada m. Wolbromia na ostatniem posiedzeniu przyjęła sprawozdanie z wykonania budżetu na r. 1934-35. Budżet ten w wydatkach wyraża się sumą zł. 138.056, w dochodach zł. 132.314. Niedobór powstał wskutek budowy, względnie wykończenia szkoły powszechnej.

× **STRZELANIE.** Związek podoficerów rezerwy urządza dzisiaj strzelania na strzelnicy w Sławkowie i Skale.

× **DUR BRZUSZNY I JAGLICA.** W ub. tygodniu zanotowano na terenie pow. Olkuskiego 6 wypadków duru brzusznego, 30 jaglicy, 4 gruźlicy (2 zgony) i 2 błonicy.

ŻYCIE GOSPODARCZE

Radykalnej reformy ubezpieczeń

DOMAGA SIĘ SAMORZĄD GOSPODARCZY

Warszawska Izba handlowa opracowała szereg dezyderatów, które przyczynić się mają do uzdrowienia i ożywienia naszego organizmu gospodarczego.

Dotyczy to przedewszystkiem ubezpieczeń społecznych. Obniżka świadczeń socjalnych potrzebna jest w takim stopniu, żeby przestały one działać hamująco na rozwój życia gospodarczego. Kurczenie się procesów produkcji i wymiany w okresie kryzysu spowodowało konieczność dostosowania wszystkich elementów życia gospodarczego do nowego obniżonego poziomu. Dostosowanie to już nastąpiło na odcinku prywatno-gospodarczym, natomiast dotychczas nie nastąpiło na odcinku świadczeń publicznych, a w szczególności ciężarów ubezpieczeniowych. Wynika stąd rażąca dysproporcja między poszczególnemi elementami, a konsekwencje tego nienormalnego układu stosunków są dla życia gospodarczego ujemne. Stanowisko samorządu gospodarczego da się streścić w trzech zasadniczych tezach:

1) dalszego zwężenia zakresu osób objętych obowiązkiem ubezpieczenia;

2) redukcji świadczeń do poziomu, odpowiadającego najniezbędniejszym jedynie potrzebom ubezpieczeniowych i

3) daleko idącej redukcji nadmiernie wybujałych kosztów administracyjnych instytucyj ubezpieczeniowych przy równoczesnem uproszczeniu i zrealizowaniu metod działalności tych instytucyj, ze szczególnem uwzględnieniem systemu ewidencji i poboru składek.

W chwili obecnej Izba warszawska prowadzi prace nad zagadnieniami ubezpieczenia emerytalnego pracowników umysłowych. Równolegle do tych badań przedmiotem studjów Izby jest sprawa zasadniczych uproszczeń technicznych w zakresie ewidencji i systemu pobierania składek, którą jednak rozwiązać można na dalszą metę tylko przy zachowaniu junctim z całym kompleksem innych zagadnień, dotyczących struktury poszczególnych działów ubezpieczeń społecznych.

Wobec podjętych przez Ministerstwo komunikacji prac nad rewizją taryfy towarowej samorząd gospodarczy wskazał na konieczność obniżenia szeregu taryf, których dotychczasowy wysoki poziom wpływa hamująco na przewozy, a których obniżenie spowodować winno wzrost tonnażu, pokrywając w ten sposób straty P. K. P., wynikające z obniżki stawek. Szczególnie ważną jest sprawa obniżenia taryf na około 60 artykułów, przeważnie masowych. W obrocie wewnętrznym analogiczny postulat dotyczy około 20 podstawowych towarów. Poza tem dezyderaty Izb zmierzały do uproszczenia dotychczasowego systemu i technicznego układu taryf towarowych.

Związek Izb wysunął też na Państwowej Radzie Komunikacji, wnioski, zmierzające do ujednostajnienia pod względem prawnym wszystkich środków przewozowych, kursujących po drogach bitych, oraz do ujęcia w jedną całość zagadnienia funduszów i obciążeń na cele drogowe. Izba warszawska podjęła ponadto prace nad określeniem warunków, które pozwoliłyby na przełamanie demotoryzacji i rozwój motoryzacji, umożliwiający osiągnięcie stanu z r. 1928. Komisja komunikacyjna Izby zakończyła obecnie przygotowawczy etap prac, opracowując następujące podstawowe zagadnienia: 1) rynku samochodowego, 2) produkcji krajowej i montowni, 3) zarobkowego przewozu i koncesjonowania, 4) koordynacji przewozów samochodowych i kolejowych, 5) obciążeń fiskalnych.

W związku z akcją na rzecz podjęcia **generalnego oddłużenia pracowników umysłowych**, sfery gospodarcze oczekują, iż sprawa ta zostanie potraktowana **z należytą ogłędnością**, potrzebną zarówno ze względu na interes dłużnika, jak i wierzyciela, który w okresie kryzysu został nierównie silniej dotknięty.

Kronika gospodarcza.

LOSOWANIE KSIĄŻECZEK OSZCZĘDNOŚCIOWYCH. Dnia 25 października 1935 r. odbyło się w Centrali P. K. O. w Warszawie 27-me z rzędu losowanie książeczek na premjowane wkłady oszczędnościowe serji II-ej Po zł. 1.000 otrzymają właściciele następujących książeczek:

50331	58355	66367	80837	98235	109280
50942	58979	67004	81823	98343	112576
51519	59378	67245	84727	99632	112649
52611	59755	67641	86239	99724	112673
53679	60190	68240	88080	100480	113361
53720	60390	68365	88142	100488	114001
54251	61065	68657	88239	101123	114173
54462	61083	70302	89093	101333	114700
55042	61821	70327	89230	102136	114762
55289	61868	73091	89485	102826	115651
55922	62025	73137	91330	103597	116759
56639	62651	74453	91986	103928	116905
56719	63157	73379	92356	104334	117582
56756	63638	76308	92698	105256	118325
57474	63854	76964	93779	107748	118511
57474	64342	78088	94293	108427	118549
57841	65058	80223	94659	108621	118622
58350	66226	80675	96134.		

Wylosowana dawniej a niepodjęta książeczka premjowana serji II-ej Nr. 69744.

DALSZY WZROST WSKAŹNIKA PRODUKCJI PRZEMYSŁOWEJ. Obliczany przez Instytut Badania Konjunktur Gospodarczych i Cen, wskaźnik produkcji przemysłowej podniósł się we wrześniu z 66,9 do 69,0, t. zn. o 3 proc., osiągając w ten sposób poziom wyższy, niż w w którymkolwiek miesiącu ostatnich lat. Wzrost nastąpił głównie w przemyśle włókienniczym, w którym panowało sezonowe ożywienie, wzmożone przez dokonywanie zakupów na zapas, w związku ze zwyżką cen, oraz w przemyśle węglowym, który w miesiącach zaopatrywania się w opał na zimę zwiększa ostatnio zawsze wydobycie silniej, niż normalnie sezonowo. Pozatem zwiększyła się produkcja w gałęziach, związanych z budownictwem, a w mniejszym stopniu występowała tendencja zwyżkowa również i w innych gałęziach. Wskaźnik wrześniowy był o 10 proc. wyższy od poziomu września ub. r. i całego roku 1934 i odpowiadał przeciętnemu poziomowi produkcji z roku 1931.

Z CAŁEJ POLSKI

OPODATKOWANIE „EJRUWU" W SULEJOWIE

Zarząd miasta Sulejowa nad Pilicą na wniosek wiceburmistrza dr. Kwapińskiego postanowił opodatkować żydów w Sulejowie w wysokości 1000 złotych rocznie **za korzystanie z założonego „ejruwu"** to jest drutu otaczającego miasto i umożliwiającego żydom spełnianie niektórych czynności w święta żydowskie, których bez tego „ajruwu" według wywodów ortodoksów nie mogliby wykonywać.

Prasa żydowska z tego powodu atakuje członków zarządu miasta Sulejowa. Uchwała ta będzie jeszcze przedmiotem **obrad rady miejskiej**, przyczem radni żydowscy przygotowują wielkie wystąpienia.

ODKRYTO OŁÓW NA ULICY KIELC

Państwowy Instytut Geologiczny przeprowadził w ostatnich dniach **ekspertyzę próbek rudy ołowianej**, którą odkryto na terenie miasta Kielc.

W czasie robót budowlanych w Kielcach przy ul. Dymnickiej natrafiono na pokłady rudy mineralnej. Analiza wykazała, iż ruda ta **zawiera w znacznym procencie ołów.**

Ponieważ istnieje **możliwość, że na terenie Kielc znajdują się większe pokłady** nadające się do eksploatacji, wysłano w b. tygodniu **geologów**, celem przeprowadzenia dalszych wierceń. Już wywiercono szyb głębokości 12 m., przyczem **natrafiono na znaczne pokłady rudy.**

ŁAWICA SZPROTÓW PŁYNIE DO POLSKICH WYBRZEŻY

W pobliżu wód terytorjalnych polskich panuje silne ożywienie. Na wysokości **półwyspu** Helskiego i Rozewia pojawiły się jednostki flotylli rybackiej niemieckiej i duńskiej. **Łowiące ławice szprotów, które posuwają się ku brzegom polskim.** Flotylla trzyma się na wodach międzynarodowych, nie naruszając w niczem wód terytorjalnych polskich.

Widok płynących żaglowców i motorowców radością napawa naszych rybaków przybrzeżnych, gdyż jest to namacalny dowód, że szproty, stanowiące podstawę naszego przemysłu rybnego, **już się zbliżają do brzegów polskich.**

„CZARNE RÓŻE".
Scena z filmu dźwiękowego pod powyższym tytułem. Film ten niezadługo ukaże się na ekranach.

SPORT i WYCHOWANIE FIZYCZNE

Dzisiejsze imprezy piłkarskie
W ZAGŁĘBIU DĄBR.

Dzisiaj na boiskach Zagłębia Dąbrowskiego odbędą się następujące spotkania piłkarskie o mistrzostwo.

Klasa A.

Brynica — Pol. K.S. (sędzia p. Macki.

Zagłębie — Unja (sędzia p. Wosiński.

Zagłębianka — C.K.S. (sędzia p. Br. Trzmiel.

Solvay — Sarmacja (sędzia p. Moszkowicz.

Płomień — Hakoach (sędzia p. Grabowski.

Zawody o mistrzostwo rezerw sędziują w powyższej kolejności pp.: Michalski. Choutka. Skawiński. Rechnic, Latos.

Klasa B.

Sosnowiec — Brygada (s. Morgała.)
KSM. — Placówka (s. Bukowiecki).
Czarni — Zew (s. Parzniewski).
Orlęta — Dąbrowa (s. Cupiał.)
Cynkownia — Gwiazda (s. Puz).
Cyklon — Orzeł (s. Majcherczyk).

Klasa C.

D.K.S. — Strzelec (s. Sadowski).
Orzeł — Nad Brynica (s. Wojnowski)
Mars — Bałtyk (s. Cieśla).
Jedność — Saturn (s. Gomrot).
Jaworznik — Victorja (s. Dyszy).
Zew II — Strzel. KS. (s. Radoszewski.
Tur—Związek Strzel. (s Wieczorek)
Ząbkowice — K.S.M. II (s. Molicki).
Gwiazda — Makabi (s. Nowak).
Nordja — Kazimierz (s. Ressner).

Przed meczem Polska — Rumunja

Zarząd PZPN. zgodził się ostatecznie na sędziego p. Rujicza (Jugosławja), proponowanego przez Związek Rumuński na prowadzenie zawodów Polska — Rumunja 3 listopada w Bukareszcie. Zarząd PZPN. postanowił także przyjąć proponowane przez Rumunów załatwienie uregulowania spraw finansowych zawodów Polska — Rumunja, przyczem suma kilku tysięcy zł., którą mają wpłacić Rumuni. będzie przypuszczalnie załatwiona za pośrednictwem polskiej placówki w Bukareszcie.

Śląsk protestuje!

Śląsk (Świetochłowice) postanowił odwołać się do Ligi w sprawie nieodpowiedniego sedziowania zawodów ŁKS. — Śląsk (1:0) w Łodzi przez sędziego p. Trygalskiego.

Badanie lekarskie dla sędziów.

Zarząd Podkolegjum przypomina członkom, iż termin badań upływa z dniem 1 listopada br. i wzywa wszystkich sędziów aby w podanym terminie zgłosili się do p. dra Blinstruba (lekarz Starostwa Grodzkiego) w Sosnowcu.

Sekcja zapaśnicza przy B. K. S.

Przy B.K.S. w Dąbrowie została zorganizowana sekcja zapaśnicza walki francuskiej i wolnoamerykańskiej.

Treningi odbywać się będą we wtorki i czwartki o godz. 18.30 w sali gimnastycznej szkoły powsz. nr. 2 przy ul. Dąbrowskiego. Sekcja przyjmuje zapisy zwolenników tego sportu.

Treneramі są pp.: Kostoń i Górski.

Gimnastyczne mistrzostwa
Sokoła w Polsce

Ostateczny termin zawodów o mistrzostwo Polski w gimnastyce, urządzanych przez Związek Towarzystw Gimnastycznych Sokół, został ustalony na dzień 10 listopada. Zawody odbędą się w Warszawie w pięknej sali Okręgowego Ośrodka wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego w Alejach Ujazdowskich. Początek zawodów o godzinie 10. Rozegrane zostaną zawody na drążku, poręczach, kółkach i w wielobojach na koniu wszerz z łękami, prócz tego w skokach przez konie i w ćwiczeniach wolnych.

Zawody prócz obowiązkowych ćwiczeń muszą również zademonstrować i ćwiczenia dowolne własnego układu. Tu zawodnik może wykazać całą swoją sprawność i pomysłowość w skoordynowaniu poszczególnych elementów ćwiczenia.

W tych sześciu konkurencjach wyeliminuje się mistrzów Polski na poszczególnych przyrządach i w wieloboju gimnastycznym. obejmującym całość. Zgłoszony zawodnik musi stawać do wszystkich konkurencyj. Przy każdym przyrządzie sędziować będzie trzech sędziów, którzy oceniają zawodników bez porozumiewania się. Średnia arytm. z sumy daje ocenę właściwą. Zawodnik musi dostać maksimum 10 punktów za swoje ćwiczenia. Punktacja jest więc do 10-ciu z dopuszczeniem ułamków. Za wielobój można dostać maksimum: 10×12 punktów.

Związek Sokoła dokłada wszelkich starań, aby ułatwić szerszym warstwom publiczności obejrzenie tych ciekawych i niecodziennych zawodów. W zarezerwowanem miejscu dla publiczności. może wygodnie pomieścić się około 500 osób. Niskie ceny (od 50 groszy do 1 zł.) również przyczynią się do liczniejszej frekwencji publiczności. Liczne i piękne nagrody, które szykuje Związek, będą zachętą dla zawodników do uprawiania tego pięknego sportu.

W zawodach zobaczymy zawodników ze wszystkich krańców Polski.

W zawodach kobiecych na 3-ch przyrządach i ćwiczeniach wolnych zademonstruje się również obok doskonałej Skirlińskiej z Krakowa, która w Budapeszcie wzięła w ogólnej punktacji trzecie miejsce. wiele młodych i obiecujących talentów. Punktacja i sposób sędziowania w tych zawodach jest taki sam, jak w męskich zawodach. Zawody dla mężczyzn i kobiet odbywać się będą jednocześnie.

Równocześnie z przygotowaniami do mistrzostw Polski, Związek sokoli przygotowuje drugą imprezę o szerszym zakresie tj. *„Pierwszy krok gimnastyczny"*. Do pierwszego kroku dopuszczeni będą zawodnicy wszystkich towarzystw i związków w Polsce. którzy ćwiczą na przyrządach. Zawody te z polecenia zarządu Związku Polskich Związków Sportowych odbędą się dopiero *w styczniu 1936 r.*, gdyż Związek sokoli jest zdania, że należy dać przynajmniej 2 miesiące czasu, celem przetrenowania przepisowych ćwiczeń. które choć są łatwe. ale wymagają pewnego czasu do opracowania.

Trzecia impreza — spotkanie gimnastyków polskich z jugosłowiańskimi jest równie na dobrej drodze, gdyż Jugosłowianie zgodzili się na uczynioną im propozycję rozegrania zawodów między obu krajami, tak, że w grudniu ujrzymy w Warszawie Jugosłowian-gimnastyków najwyższej klasy, którzy niejednokrotnie brali mistrzostwa świata na poszczególnych przyrządach, dystansując inne potęgi gimnastyczne. jak Szwajcarję, Czechy i Niemcy.

Ucieczka się nie opłaciła
WIĘŹNIOM Z KORONOWA

Dwukrotnie udało się więźniom odsiadującym karę w więzieniu w Koronowie zbiec z domu kary. Za każdym jednak razem byli oni wyłapywani przez policję. Jeden tylko **Sylwester Szylejski był nieuchwytny.**

Pod koniec września policja przytrzymała koło Nowogródka podejrzanego osobnika, który podawał się za **Stanisława Łabuńskiego** ze wsi Szaniec koło Kowna. Dochodzenie wykazało, że jest to oddawna poszukiwany zbieg Szylejski, który odsiaduje obecnie dodatkową karę za ucieczkę. W ten sposób wszyscy uciekinierzy z Koronowa **znaleźli się spowrotem w murach więziennych.**

Niezwykły zakład
I ORYGINALNY REKORD ZRĘCZNOŚCI

W jednem z miasteczek bawarskich kołodziej tamtejszy, Rassiler, wygrał w tych dniach **niezwykły zakład.**

Rassiler założył się, że w przeciągu 24 godzin zetnie w sąsiednim lesie drzewo, przywiezie je na taczkach do swego warsztatu i sporządzi z niego koło, posługując się przytem tylko piłą i nożem, po wyrobieniu zaś koła potoczy je tam i spowrotem, na przestrzeni stu kilometrów. pomiędzy miejscowościami Hisselbhausen i Egmüll.

I wygrał zakład, wyrobiwszy bowiem koło, przyczepił je do swego roweru i jadac na nim, przebył oznaczony dystans tak szybko, że zadanie swoje wykonał nawet przed upływem doby.

Zręczny kołodziej wygrał sto marek. 2 worki mąki, 50 kilogr. sera, kosz kiełbas i kosz pieczywa.

Nietylko więc opłaciła mu się gorączkowa praca w ciągu doby, ale ponadto jeszcze ustanowił oryginalny rekord zręczności.

DROBNE OGŁOSZENIA

Nauka i Wychowanie

DŁUGOLETNIE
kursy kroju, szycia modelowania Florentyny Stypułkowskiej Piłsudskiego 30, Sosnowiec. Krój najnowszy Zapisy uczenic codziennie. Kończącym świadectwa prawne. Przyjezdnym zniżki. 7880

Tańców
modnych, narodowych
Rytmicznej gimnastyki
dla pan i dzieci lekcje udziela
Nina Cichoniowa
Konrada 1 (Boczna Alei). Wpisy u p. Czechowskiego, 3-go Maja 8 tel. 8-24. 7598

KONCESJONOWANE
kursy kroju, szycia, modelowania Zaborowskiej. Krój nowoczesny Akademji Paryskiej. Kończącym świadectwa prawne. Przyjezdnym zniżki. Sosnowiec Piłsudskiego 18

POSADY I PRACE

POTRZEBNA
uczciwa, zdrowa, czysta służąca do wszystkiego, dwie osoby, dobre gotowanie, Wiadomość w Administracji. 7570

POSZUKIWANY
zdolny samodzielny modelarz, wprawny w wykonywaniu dużych modeli i form gipsowych dla odlewów ceramicznych. Oferty tylko pierwszorzędnych sił z wyszczególnieniem dotychczasowej praktyki w Administracji Kurjera Zachodniego" pod „Modelarz". 7601

ENERGICZNY
sumienny agent sprzedawca na prowincję za kaucją potrzebny. Zgłoszenia Skład Octu „Monopol", Dąbrowa Sobieskiego 3. 7608

POTRZEBNI
subagenci do ubezpieczeń na życie. Oferty do „Kurjera Zachodniego" Sosnowiec pod — „Akwizycja". 7605

WĘDLINIARNIA
poszukuje wykwalifikowanej, zdolnej ekspedjentki. Oferty ze wskazaniem miejsca poprzedniej pracy i osób które mogłyby udzielić referencji — przesłać do „Kurjera Zachodniego" pod — K. G

ZDOLNEGO
chłopca przyjmę na praktykę Fabr., Skład „Ada", Sosnowiec — Modrzejowska 30. 7617

LOKALE

POKÓJ
z kuchnią do wynajęcia ul. Dekerta 5 — Sosnowiec. 7557

Swetry
damskie, męskie
oraz wszelkie artykuły galanteryjne na sezon zimowy, poleca firma:
Jan Misiórski
Będzin, Kołłątaja 30
filja: Strzemieszyce Warszawska 49.

MIESZKANIA
z wygodami, wodą, ogródkiem 2 pokoje, kuchnia za 23 zł. i 26 zł. w Spółdzielni Mieszkaniowej „Legjonowo" Dąbrowa Górnicza. 7574

POKOJE
kawalerskie z wygodami do wynajęcia. — Prosta 12 gospodarz— za tunelem katowickim 7600

DO WYNAJĘCIA
4 pokoje z kuchnią z wygodami 3 pokoje na biuro. front Będzin, Małachowskiego 6 7572

POKOJ
1 — 2 elegancko umeblowane, łazienka, używalnością kuchni, odstąpię. Kowalska 2-15. 7573

UMEBLOWANY
pokój do wynajęcia. Chmelna 3 miesz. 9. 7569

2 POKOJE
z kuchnią i wygodami do wynajęcia. Sosnowiec, Swobodna 1B. 7568

POKOJ
z kuchnią i lokale na warsztaty wypłacalnym do wynajęcia. Sosnowiec. Zygmunta 1 blisko Ratusza. 7566

DWA POKOJE
z kuchnią do wynajęcia. Wiadomość: ul. Rudna 12. 7565

3 POKOJE
z kuchnią i wygodami do wynajęcia Żeromskiego 12 7571

DO WYNAJĘCIA
2 pokoje z kuchnią z wygodami. Swobodna Nr. 4. 7518

POSZUKUJĘ
pokoju z kuchnią lub pokoju w okolicy Ostrogórskiej i Sienkiewicza. Zgłoszenia K. Z dla „Urzędnika". 7579

MIESZKANIE
dwupokojowe do wynajęcia. Sobotowski,— Leszno 6 b róg Miłej. 7578

4 POKOJE
z kuchnią, spiżarnią, nowoczesny komfort, I piętro do wynajęcia w Sosnowcu. Wiadomość w Administracji. 7226

NOWY LOKAL
handlowy wraz z piwnicą, oraz pokój z kuchnią na 1 piet. do wynajęcia. Wiadomość: Sosnowiec, Pusta 44 u właściciela. 7567

LOKAL BIUROWY
narożny pierwszorzędny punkt Sosnowca— pierwsze piętro 5 pokoi około 200 mtr kw od 1 listopada wynajmiemy Piłsudskiego 16 7181

POKOJ
umeblowany od 1 listopada osobne wejście. Sosnowiec Sobieskiego 18 7504

DO WYNAJĘCIA
od zaraz 1 duża hala i mała na warsztat lub na składy przy ul. Sobieskiego Nr. 10 Wiadomość na miejscu 7503

2 POKOJE
z kuchnią, nowoczesne wygody, strych, piwnica, w blokach ZUPU przy ul. Jagiellońskiej czynsz 66 zł., zaraz do wynajęcia. Wiadomość w Administracji K.Z. 7602

2 POKOJE
kuchnia oraz sklep do wynajęcia. Rybna 6. Gospodarz. 7611

TRZY POKOJE
z kuchnią z wygodami do wynajęcia Sosnowiec, Rejmonta Nr. 11 7603

DO WYNAJĘCIA
pokój umeblowany osobne wejście. Reymonta 15 1 p. 7603

3 POKOJE
z kuchnią wszelkie wygody dom nowy do wynajęcia. Wiadomość W Administracji K.Z. 7614

POKOJ
umeblowany do wynajęcia z wygodami z osobnem wejściem w śródmieściu z całodziennem utrzymaniem lub bez. Wiadomość w Administracji. 7530

POKOJ
słoneczny z balkonem, wanną i wygodami niekrępujące wejście przy bezdzietnej rodzinie. Ul. Lwowska blok V m. 23. 7525

SKLEP
dobry punkt nadający się pod rezurę od zaraz do wynajęcia. Niwka. 1-go Maja 40 7527

WYNAJMĘ
sklep oraz frontową ścianę przy przystanku na reklamę. Wiadomość w Administracji. 7618

POSZUKUJĘ
od 1 listopada centrum duży pokój z wygodami, telefonem lub 1—2 pokoje z kuchnią i wygodami w kulturalnych warunkach. — Oferty Administracja „Wypłacalny". 7562

POKOJ
umeblowany z oddzielnem wejściem do wynajęcia Sosnowiec — Piłsudskiego 5 m. 4 7559

KUPNO I SPRZEDAŻ

GABINET MĘSKI
orzechowy, wykonanie pierwszorzędne i radio 3 lampowe z gramofonem okazyjnie do sprzedania. Wiadomość w Administracj „Kurjera Zachodniego". 7478

Lampki na groby
żelatynowe - szklane Palniki i Znicze „Polo" świece
„SIŁA"
Sosnowiec, Hale Rozwoju. Nalewanie lampek grobowych Hurt! — Detal! 7471

SMOKING
na jedwabiu okazyjnie do sprzedania. — Oglądać można w salonie krawieckim J. Waligórskiego, Sosnowiec, Cicha 5. Przystanek tramw. Orla— Dzika. 7557

Farby
lakiery, pokost i pendzle po cenach najniższych poleca: St. Pietranek, Skład Farb i przyborów malarskich. Sosnowiec, — Mościckiego 15 (vis a vis kościoła). 5968

PIEC WAPIENNY
Józefa Pałusińskiego Sosnowiec, — Środula Prusa Nr. 8 poleca wapno wysoko-procentowe z pieca Hoffmanowskiego, jak również miał i wapno lasowane z dostawą i na miejscu. Ceny konkurencyjne. Telefon N. 12-67. 3751

Wapno
budowlane w bryłach. I-go gatunku, wysokoprocentowe, palone w piecach kręgowych — Wapienniki „Brynica" Sosnowiec, 3-go Maja 5 telefon 159 4411

MIOD
lipcowy świeżego zbioru pod gwarancją — prawdziwy polecają Koziołkow i Jędryczek Sosnowiec, 3-go Maja Nr 21 4057

TANIO
sprzedam duży dębowy rozsuwany stół i 6 krzeseł skórą krytych. Sosnowiec, Orla Nr. 26. 7510

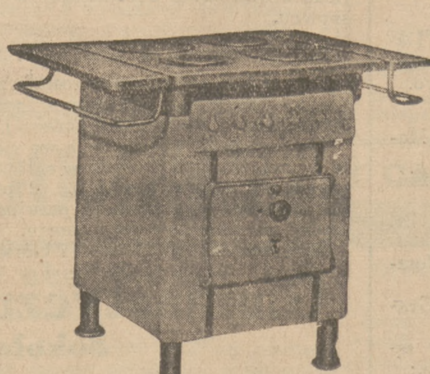
DRZEWKA
i krzewy owocowe okazyjnie do sprzedania Zakładam ogródki. Wiadomość: Orla 11 m. 1 i Wiejska 38 m. 8. 7577

PIANINA
„Bettinga" odpowiadające najwyższym wymogom artystycznym, poleca na dogodnych warunkach. — Przedstawiciel: Będzin Małachowskiego 9 Kagan 7573

PIANINA
fortepiany, fisharmonje, najlepsze zagraniczne marki, jak Bechstein, Schwechten, Quandt, Mantai, bardzo tanio do sprzedania, ewentualnie zmiana Dogodne warunki spłaty. Chorzów I, — ul. Gimnazjalna 8, Magazyn Pianin 7519

MARYNATY
konserwują tylko
octy Spiessa
sprzedaż wyłącznie
w Składzie aptecznym
M. JAGIEŁŁOWICZA
SOSNOWIEC
3-go Maja 7. 6135

KUCHNIA ELEKTRYCZNA
jest kuchnią przyszłości

Gotowanie na elektryczności jest łatwe i bezpieczne. Kuchnia jest łatwa do czyszczenia i posiada wiele innych zalet pożądanych w gospodarstwie domowem.

Energja do gotowania kosztuje tylko 15 gr. za 1 kilowatogodzinę.

Bliższe informacje w sklepie Elektrowni.

Masz zamiar przeprowadzić się?

CHCESZ UNIKNĄC KŁOPOTOW ZWIĄZANYCH Z PRZEPROWADZKĄ?

ZAJDZ DO „WYGODY"

Sosnowiec, ul. Piłsudskiego 48.
tel. 10-14.

B. Felczer
Szpitala św. Łazarza w Warszawie
H Rudziński przyjmuje w godzinach od 15 — 20. Dąbrowa Górnicza, ul. Kościuszki Nr. 2.

KRAWCOWA
szyje u siebie lub w domach prywatnych według najnowszych żurnali tanio. Konrada 7 — 7. 7609

STROICIEL
fortepianów wykonuje remonty odnowienia— Wilczak, Klimontowska 14, telefon 11-82. 7506

WSZYSTKIE
Eleganckie Panie ubierają się tylko: w Pracowni Sukien Julji, 3-go Maja 9. 7615

OZENKI

KAWALER
trzydziestoletni posiadający gotówkę poszukuje panny lub wdowy mającej do dwóch tysięcy zł. w celu ożenku. Adres: podawać „Kurjer Zachodni" pod Wspólny Interes. 7595

PANNA
lat 30 na posadzie wyjdzie zamąż za mężczyznę wysokiego wzrostu do lat 40 również na posadzie jub posiadającego sklep. Oferty do Administracji pod „Solidna". 7596

Tapczany
fotele klubowe kanadyjskie, otomany nowoczesne, kozetki — materace. Ceny niskie Warunki dogodne. Sosnowiec 1 Maja 14 — Tomczyk 7158

FORTEPIAN
Schredera i dżezzbend okazyjnie sprzedam. Będzin, Kołłątaja 30 Stroiciel Barenblatt

SOSNOWIEC,
place narożne Kołłątaja — Sadowa, Kołłątaja — Dęblińska sprzedamy. Wiadomość: Warszawa Dygasińskiego 12 Wysocki. 7182

LAMPKI NA GROBY
w różnych kolorach poleca P. Kołton — Hale Rozwoju, Sosnowiec Modrzejowska Nr 30. 7360

OKAZJA
Radjo aparat 3-ch lampowy, łóżko, stoliki, zegar ścienny sprzedam tanio. Piaski, — Kościuszki 1 — Krzepkowski. 7555

FUTRA
przeróbki futrzane, garnitury, palta, mundurki szkolne poleca na dogodne spłaty
WAJNRYB
Dąbrowa Sobieskiego 17. Tel 3-29

MOTOR ROPOWY
12 H. P. i motocykl M-nki F. N. 350 kub. sprzedam tanio. Sosnowiec. Pszenna 2 — Szwarc. 7556

ZGUBIONE DOKUMENTY

DOWÓD
osobisty kolejowy — zgubił Mieczysław Blocher. 7550

OZUG MICHAŁ
zgubił legitymację — bezrobocia wydaną— przez gm Bobrowniki. 7576

Różne

FOTOGRAFJE
do Ubezpieczalni najdokładniej Rodziny taniej. Mieszkowska, Sosnowiec, Piłsudskiego 20. Uwaga: Filji na Pogoni nie posiadam 5942

Magazyn Bławatny
M. Kępiński
Będzin, Kołłątaja 36
poleca:
Materjały zimowe
FLANELE
AKSAMITY
WEŁNY i t.p.

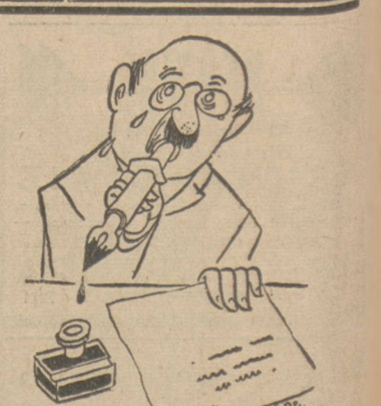
TRWAŁĄ ONDULACJĘ OD 6-CIU ZŁ.
wykonuje fryzjernia damska Żeńskiej Szkoły Rzemiosł. ul. 3-go Maja 23. 7287

CHRZEŚCJAŃSKI ZAKŁAD
jubilersko - zegarmistrzowski został otwarty przy ul. Racławickiej 24. róg Cichej w Pogoni, przyjmuje wszelkie roboty złotnicze, zegarmistrzowskie oraz reperacje wszelkich maszyn do szycia po cenach przystępnych — M. Fronckewicz 3828

ZAKŁAD TAPICERSKI
Piotr Tomczyk, Sosnowiec, Nowopogońska 19. Poleca nowoczesne otomany, tapczany, fotele kanadyjskie. Robota pierwszorzędna Ceny konkurencyjne! Warunki dogodne. 7010

SIŁA PRZYZWYCZAJENIA
Mieszkańcy suteryn na wycieczce.

— Moja narzeczona porzuciła mnie i wyszła za mojego kolegę. Czy to jest zatem „koleżeńskie małżeństwo?"

SOSNOWIEC, Redakcja: Piłsudskiego Nr. 4. Tel. 64. Skrytka poczt. 62.
Administracja: Piłsudskiego 4. Tel. 73.
Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 11 — 1 i od 6 — 7.
Rękopisów redakcja nie zwraca.

Ogłoszenia: Wiersz milimetrowy jednolamowy: na 1-ej stronie, względnie przed tekstem 60 gr.; w tekście 45 gr.; za tekstem 20 gr. Ogłoszenia drobne 10 — 30 gr. za każdy wyraz. Szerokość szpalt przed tekstem i w tekście 70 mm., za tekstem 35 mm.; w niedziele i święta 25% drożej. Numery dowodowe płatne. Za terminowy druk oraz przestrzeganie miejsca ogłoszeń Admin. nie odpowiada.

SERYJNE DROBNE OGŁOSZENIA.
Po 10 wyrazów w każdem kosztują:
30 drobnych ogł. 20 zł.
20 drobnych ogł. 13.00 zł.
10 drobnych ogł. 7.00 zł.
5 drobnych ogł. 4.00 zł.
Za każdy wyraz dodatkowy ... po 5 gr.

Oddziały „Kurjera Zachodniego": BĘDZIN, Małachowskiego 7. — CZELADŹ, J. Dembiński, Staszica 16. — DĄBROWA GORNICZA, Krotka 11. — GRODZIEC, Kiosk p. Łacińskiego. — KIELCE, Sienkiewicza 43. — ŁAZY, Władysław Jaworski. — OLKUSZ, Rynek, kiosk p. Kordaszewskiego. — STRZEMIESZYCE, księg. W. Baginskiej. ZAWIERCIE, 3-go Maja 29. — ZĄBKOWICE, kiosk p. Krupy. — ŻARKI, F. Nunberg. — MYSZKÓW, kiosk St. Jaworskiego.

WYDAWCA I REDAKTOR NACZ. STEFAN ARNOLD. — DRUK „KURJERA ZACHODNIEGO" W SOSNOWCU, PIŁSUDSKIEGO 4.— REDAKTOR ODP. HENRYK STRYJEWSKI